

GEEF GELOOF EEN STEM

CHRISTEN UNIE

MAGAZINE

SAMEN OPKOMEN VOOR
EEN DOWN-VRIENDELIJKE
SAMENLEVING

Vluchtelingencrisis:

Barmhartig zijn, barmhartig kunnen blijven

Hoopvolle realisten

Karel Smouter en Gert-Jan Segers in gesprek

Achter de schermen

'Geen enkele dag is hier hetzelfde'

Column Nienke

Westerbeek 'Delen is het nieuwe hebben'

Navolgers

DIENSTBARE
SAMENLEVING

Het is een mooi verhaal. De – pakweg – 25 kerkleiders die bij ons bij de fractie te gast waren, vertelden het. Van PKN tot Koptisch-Orthodox, van Baptist tot Hersteld Hervormd, van Vrijgemaakt tot Evangelisch.

In verschillende bewoordingen, één verhaal. Joël en ik, die gastheren waren, hoorden wat we eerder zelf al hadden gezien. Nee, een oplossing voor de vluchtelingencrisis hadden de kerkleiders niet. Onze Arabische broeders aan tafel waarschuwden zelfs nog voor de macht van de islam. Maar allemaal waren ze het over één ding eens. De vluchteling die voor je staat, die help je. En als je je naaste helpt, blijkt je ook zelf gezegend te worden. Dat is wat er is gebeurd.

Zoveel kerken, zoveel christenen hebben zich na de komst van vluchtelingen niet laten verlammen door angst en vragen. Ik ken de vragen en snap de angst. Je houdt je hart soms vast. Maar je naaste heb je lief. Omdat Jezus ons liefheeft.

Present, Leger des Heils, Ontmoeting, De Hoop, Gave, Tot Heil des Volks, het bijzonder onderwijs, media, hulporganisaties en al die andere bewegingen van christenen. Al die mensen die hun handen uit de mouwen steken en hun hart laten

spreken. In hun gezin, hun buurt, hun werk, hun kerk. Zij zijn dienstbaar aan de samenleving en laten zo iets zien van Gods liefde voor deze wereld.

‘Zoveel kerken, zoveel christenen hebben zich na de komst van vluchtelingen niet laten verlammen door angst en vragen’

In Den Haag willen wij hun advocaten zijn. Hen de ruimte geven en ze steunen waar we kunnen. Zo staan we voor een dienstbare samenleving. Als navolgers van Jezus.

GERT-JAN SEGERS
Voorzitter
Tweede Kamerfractie
ChristenUnie

@gertjansegers

Van de redactie

Voor u ligt weer een mooie uitgave met een keur aan interviews en reportages uit de volle breedte van de partij, maar nu ook met een speciaal tintje.

Vanaf dit jaar zijn we namelijk overgestapt op extra duurzaam en milieuvriendelijk papier, hetgeen geheel in lijn is met de stijl en overtuiging van onze partij: samen zorgen voor de schepping die ons is toevertrouwd.

Daarnaast treft u in de bijgaande brief en de achterzijde van dit nummer een speciale actie aan om de ChristenUnie extra te steunen met een gezinslid. Voor slechts 12 euro dit lopende jaar wordt iemand die op hetzelfde adres woont gezinslid en ontvangt ook nog eens een bijzonder welkomstgeschenk. **Een mooie kans voor u én uw partij!**

We wensen u heel veel leesplezier!

Hartelijke groet,
De redactie

Heeft u geen e-mailadres maar wilt u wel de maandelijkse nieuwsbrief ontvangen? Bel dan tijdens kantooruren met 033-4226969 om dit aan ons door te geven, dan sturen wij u de nieuwsbrief op papier toe.

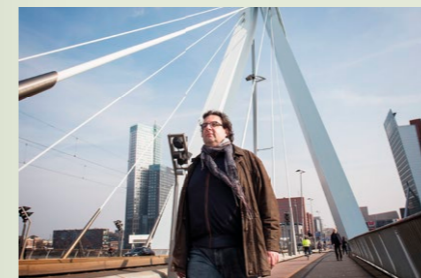
ChristenUnie
Geef geloof een stem

Inhoud

ChristenUnie magazine - Uitgave 6 Jaargang 2016

6. Down-vriendelijke samenleving

12. Groeten uit Rotterdam

16. Ondernemers aan het woord

34. Special: Vluchtelingencrisis

28. Achter de schermen

42. Hoopvolle realisten

AGENDATIP

Kom 3 juni 2016 naar Groen Gelovig in de Jacobikerk in Utrecht
www.groengelovig.nl

En verder o.a.:

- 4. Update uit Den Haag
- 10. Nieuws uit het land
- 23. Column Eppo Bruins

- 24. Fotoreportage: Gert-Jan Segers
- 26. Update Eurofractie
- 33. Gastcolumn Nienke Westerbeek

WAAR HEEFT DE CHRISTENUNIE ZICH VOOR INGEZET?

UPDATE UIT DEN HAAG

Opkomen voor veiligheid Joodse gemeenschap

Gert-Jan Segers vroeg wederom aandacht voor de beveiliging van de Joodse gemeenschap. Deze keer nadat een Joods gezin tijdens de jaarwisseling antisemitische leuzen en vuurwerk naar hun hoofd kreeg. Segers: 'Als leden van de Joodse gemeenschap niet langer veilig zijn in ons land, dan houden we op een beschaving te zijn.'

Lees meer op: www.christenunie.nl/joodsegemeenschap

Extra geld voor noodhulpfonds

De Tweede Kamer heeft een voorstel van **Joël Voordewind** gesteund om de Dutch Relief Alliance vanaf 2017 voort te zetten. Het noodhulpfonds is in 2015 op aandringen van de ChristenUnie van start gegaan, met 120 miljoen euro in 3 jaar. Voordewind: 'Het is belangrijk dat Nederlandse hulporganisaties in staat zijn om wereldwijd hulp en expertise te blijven inzetten.'

Lees meer op: www.christenunie.nl/noodhulpfonds

Inzet voor mensen met een beperking

Na jarenlang aandringen is begin dit jaar eindelijk het VN-gehandicaptenverdrag ook door Nederland geratificeerd. **Carla Dik-Faber**: 'Een dag om te vieren, samen met de mensen die een beperking hebben en nu de erkenning krijgen dat zij volwaardig meedoen in onze samenleving.'

Lees meer op: www.christenunie.nl/gehandicaptenverdrag

Meer kansen voor jongeren op woningmarkt

Een meerderheid in de Eerste en Tweede Kamer heeft ingestemd met het ChristenUnie-initiatiefwetsvoorstel Jongerencontracten, waarmee jongeren meer kansen krijgen op de woningmarkt. **Carola Schouten** diende het initiatiefwetsvoorstel in, dat zij samen met jongerenorganisatie Perspectief opstelde. Door het Jongerencontract kunnen jongeren die op zoek zijn naar woonruimte vijf jaar (en in bepaalde gevallen nog twee jaar extra) een woning krijgen.

Lees meer op: www.christenunie.nl/jongerencontract

Meer meesters voor de klas

Tweede Kamerlid **Eppo Bruins** lanceerde in maart mede namens juffen, meesters, onderwijsorganisaties en PABO's het plan 'kerels voor de klas'. Doel is om de balans tussen het aantal juffen en meesters te verbeteren door meer mannen aan te trekken voor het basisonderwijs.

Lees meer op: www.christenunie.nl/kerelsvoordeklas

Solidariteit in EU flinterdun

Roel Kuiper sprak tijdens de Algemene Europese Beschouwingen over de verdeeldheid in Europa over vluchtelingen: 'Het Europa dat zichzelf vaak heeft gecompimenteerd met een naoorlogs track record op het gebied van vrede en welvaart, blijkt het lastig te hebben met onderlinge solidariteit en maar moeilijk te kunnen inschikken als het gaat om het opvangen van mensen die op de vlucht zijn.'

Lees meer op: www.christenunie.nl/solidariteit

Ruimte voor levensbeschouwing

In het debat over de Mediawet in de Eerste Kamer wist **Mirjam Bikker** belangrijke zorgen weg te nemen. Bikker: 'Er moet genoeg ruimte en geld blijven om programma's te maken vanuit de identiteit van levensbeschouwelijke omroepen. Dat was onhelder. Met een breed ondersteunde motie konden we de ruimte en de financiering voor levensbeschouwelijke programma's veiligstellen.'

Lees meer op: www.christenunie.nl/omroepen

Goede visie op zzp-ers broodnodig

Senator **Peter Ester** sprak zich eind januari zeer kritisch uit over het plan van het kabinet om zzp'ers te verplichten om te werken met tijdrovende modelovereenkomsten. Ester: 'Wat een goede aanpak van schijnzelfstandigheid in de weg zit, is het ontbreken van een degelijke analyse van het probleem en een omvattende visie op het fenomeen zzp'er.'

Lees meer op: www.christenunie.nl/zzpers

Wilt u vaker updates? Volg ons dan via:

www.christenunie.nl www.facebook.com/christenunie www.christenunie.nl/nieuwsbrief

SAMEN OPKOMEN VOOR EEN DOWN-VRIENDELIJKE SAMENLEVING

‘...en daarom ben ik dus bang dat er straks geen plek meer is voor mensen zoals Lukas, terwijl ze zó veel te bieden hebben. Goed, ja, graag gedaan hoor, dank u wel. Tot ziens.’ Ze hangt op en zegt: ‘Sorry hoor, weer een radiostation. Ik ben helemaal platgebeld vandaag. Ik had niet verwacht dat er zoveel aandacht voor zou zijn. Nou, zullen we beginnen?’

Tekst: Matthijn Buwalda

Ik zit tegenover Linda Germs. Ze is moeder van drie zoons waarvan er een Downsyndroom heeft en ze is een van de oprichtsters van stichting ‘De Upside van Down’. Naast haar zit Carla Dik-Faber, Tweede Kamerlid van de ChristenUnie. Sinds ze ooit samen koffie dronken op Utrecht Centraal komen ze samen op voor een Down-vriendelijke samenleving. “Het klikte gewoon heel goed.”

Die klik is er vooral als het gaat over de inclusieve samenleving. Een samenleving waar plek is voor iedereen, dus ook voor wie anders is. En die staat onder druk, mede door het besluit van minister Schippers om de NIPT (Niet Invasieve Prenatale Test) breed aan te bieden.

NIPT

Carla: “De NIPT is een prenatale test

waarmee allerlei medische gegevens over ongeboren kinderen kunnen worden verzameld, onder andere of een kindje Downsyndroom heeft. Minister Schippers is van plan deze test breed aan te bieden, zodat alle aanstaande moeders straks geconfronteerd worden met de vraag of ze de test willen doen en geconfronteerd worden met de uitslag. De reden dat ik daar zo tegen ben is dat je als overheid impliciet zegt: “Je kindje met Downsyndroom hoeft niet geboren te worden en wij gaan het makkelijker voor je maken om dat te beslissen.” Ik ga ervan uit dat alle politieke partijen zeggen dat iedereen geboren mag worden, maar ze willen niet onder ogen zien dat er een bepaalde suggestie van die test uitgaat. Onder het mom van medisch-technologische vooruitgang is de ethische discussie blijkbaar ineens niet meer relevant.”

‘Ik ga aan de hele wereld vertellen dat mensen met Down ertoe doen’

CARLA DIK-FABER
EN LINDA GERMS

Linda maakt zich zorgen over de beeldvorming die deze test in de hand werkt. “Als we bij ieder kindje moeten testen of het Downsyndroom heeft, dan wekt dat ook gewoon een schrikbeeld op. Tot nu toe testen we op baarmoederhalskanker, borstkanker, dat soort dingen. En straks staat Downsyndroom dus ook in dat rijtje. Dan moet het wel heel erg zijn! Die perceptie voed je enorm met het breed aanbieden van zo’n test.”

“Vaak lees je ook in artikelen over dit onderwerp dat kinderen ‘lijden’ aan het syndroom van Down. Dan zeg ik tegen Lukas: ‘Nou, wat lijdt jij hè?!’ en dan moeten we daar samen om lachen, maar het is natuurlijk heel erg triest.”

Foto's: Ruben Timman

Down vriendelijk
Samen met Stichting
De Upside van Down heeft
de ChristenUnie op 21 maart
(Wereld Downsyndroom Dag)
een eerlijke en hoopvolle
video gelanceerd over leven
met een kind met Down.

Bekijk het filmpje op
[www.christenunie.nl/
downvriendelijk](http://www.christenunie.nl/downvriendelijk)

Supermarkt

› Nu zijn er veel meer ouders van kinderen met Downsyndroom, maar die beginnen niet allemaal een stichting. De passie die Linda heeft om ambassadeur te zijn voor mensen met Downsyndroom is aangewakkerd in de supermarkt.

"Toen Lukas ongeveer twee was liep ik met hem in de supermarkt en zei een vrouw tegen me: 'Ach mevrouw, dat had toch niet hoeven gebeuren? U had zich toch gewoon even kunnen laten testen?'"

"Een dag later kopte een advertentie in de krant 'Fotomodellen met Down gezocht'. Toen dacht ik: Ja, dit is het! Ik ga niet alleen aan die vrouw in de supermarkt, maar aan de hele wereld vertellen dat mensen met Down ertoe doen. En toen hebben we dus het boek *De Upside van Down* gemaakt. De reacties hier op waren zo overweldigend dat ik ben gestopt met mijn werk bij de bank en verder ben gegaan met stichting De Upside van Down."

Ook Carla's betrokkenheid bij dit onderwerp komt deels voort uit een persoonlijke ervaring. "Ik heb zelf in een situatie gezeten van onderzoeken en het mogelijk moeten afbreken van een zwangerschap. Dat is afschuwelijk. Als zwangere vrouw leg je je situatie volledig in de handen van artsen. Dan ben je heel kwetsbaar. Maar artsen sturen soms, bewust of onbewust, op bepaalde keuzes aan. En als moeder heb je niet zomaar alle benodigde kennis en informatie in huis. De overheid komt daarom niet weg met het puur en alleen introduceren van een nieuwe test. Ze moeten daaromheen echt met betere informatie en begeleiding komen. Dat gebeurt niet en ik hoor te vaak dat het momenteel allerbelabberdst is."

"Maar die bijna onmenselijke keuze geldt ook voor de arts," vindt Linda. "Als hij die test straks aanbiedt, moet hij ook gaan vertellen wat de gevolgen van de uitslag zijn. En daar zijn artsen niet toe opgeleid. Want wat ze weten van Downsyndroom is vooral medisch van aard, maar hoe weten zij nou hoe het is om te leven met iemand die het Downsyndroom heeft? Bovendien wordt de kwaliteit van leven voor mensen met Downsyndroom snel beter. Van de week hoorde ik bijvoorbeeld over die test met zelfrijdende auto's. Dan denk ik direct: Wow! Straks kan Lukas ook gewoon overall zelf komen. We hebben echt een ander soort denken nodig ten aanzien van mensen zoals Lukas."

Linda: "Ouders van kinderen met het syndroom van Down lopen vaak aan tegen ongefundeerde denkbeelden over Down. Dat maakt het soms lastig om bijvoorbeeld een crèche te vinden waar ze welkom zijn of zwemles waar ze aan mee mogen doen. Als de maatschappij beter ingericht zou zijn op kinderen met Downsyndroom, zouden die zorgen ook enorm meevallen."

Hollands Next Topmodel

Toch kan ik (de interviewer, red) me, als leek, bijna niet voorstellen dat alles rozengeur en maneschijn is met een kind met downsyndroom. Ik erger me soms aan de zogenaamde 'tv-Downers' die misschien wel een veel te rooskleurig beeld geven. Toch?

Linda pareert: "Als je Holland's Next Top Model maakt, kies je knappe modellen uit. Is dat een afspiegeling van heel Nederland? Nee, waarschijnlijk niet. Als je mensen met Downsyndroom op tv brengt, kies je óók de meest geschikte uit."

Carla: "Ik noem dat de schizofrenie van de samenleving. We genieten allemaal op de bank met een zak chips en cola van tv-programma's over mensen met Downsyndroom. Ze horen er helemaal bij, we staan pal voor die inclusieve samenleving. Maar aan de andere kant die onverschilligheid over de ethische bijwerkingen van de NIPT. Ik kan dat gewoon niet rijmen."

Hoopvol

Het lijkt beslist, nu de minister en een meerderheid van de Tweede Kamer hebben ingestemd met het breed aanbieden van de NIPT.

Carla: "Ik maak me zorgen over toegenomen mogelijkheden van screening. Nu testen we op Downsyndroom, maar what's next? Testen op autisme of ADHD? De kans op dementie?"

Ik wil niet dat kinderen eerst een test goed moeten doorstaan voordat ze geboren mogen worden."

"Toch wil ik heel graag hoopvol zijn over dit onderwerp. Ik ga alles op alles zetten om mijn plek in de Kamer te benutten en het verhaal van mensen zoals Linda daar in het debat te brengen. Om op de plek die ik heb te spreken over de positie van mensen met Downsyndroom in onze samenleving. Zolang het gesprek gaande is ben ik hoopvol."

Ook Linda deelt die hoop en is blij met een bondgenoot in de politiek. "Ja, het vooroordeel dat ik over de ChristenUnie had, is weg," zegt ze lachend. "Sterker nog, als iemand me nu vraagt: Wat moet jij daar nou weer mee? Met die ChristenUnie? Dan zeg ik: 'Nou, meer dan je denkt!'" «

'Ik wil niet dat kinderen eerst een test goed moeten doorstaan voordat ze geboren mogen worden'

Down Doet Mee Diner
21 maart was het Wereld Downsyndroom Dag, en daarom organiseerde de ChristenUnie een feestelijk diner met mensen met het syndroom van Down, politici, ondernemers en speciale gasten.

Nieuws uit het land

Katwijk

De **ChristenUnie in Katwijk** heeft het College aangezet om werk te maken van **brandveilig** wonen bij **kwetsbare groepen**, zoals ouderen, chronisch zieken en gehandicapten. De burgemeester heeft toegezegd om hier mee aan de slag te gaan.

Meer info:

www.christenunie.nl/katwijk

Zuidhorn

De **ChristenUnie Zuidhorn** is geschrokken van het voornemen om **verzorgingstehuis** De Wierde in Grijpskerk te sluiten. Samen met de raad en het college zal de fractie op zoek gaan naar manieren om de sluiting te voorkomen.

Meer info:

www.christenunie.nl/zuidhorn

Utrecht

In maart is duidelijk geworden dat er in de stad Utrecht meer **schuldhulpmaatjes** gaan komen. De **ChristenUnie Utrecht** heeft daar in de gemeenteraad vaak voor gepleit. Met het extra geld kunnen nu ook maatjesprojecten in verschillende wijken worden gestart.

Meer info:

www.christenunie.nl/utrecht

Schouwen-Duiveland

De **Christenunie Schouwen-Duiveland** wil een oplossing voor het huisvestingprobleem van de **kledingbank** in Zierikzee. De fractie pleit ervoor om de kledingbank, ruilwinkel en voedselbank op één locatie te huisvesten, om mensen zo effectief mogelijk te kunnen helpen. De gemeente is aan de slag gegaan om de mogelijkheden te verkennen.

Meer info:

www.christenunie.nl/schouwenduiveland

Zwolle

De **ChristenUnie Zwolle** wil van het college weten hoe het ervoor zorgt dat de op 1 januari gestarte pilot met de **verkoop van alcohol** in 'normale' winkels geen afbreuk doet aan een verantwoorde omgang met alcohol. Wat de fractie betreft is een verstandige omgang met alcohol, met name als het gaat om de verkoop aan jongeren, heel belangrijk.

Meer info:

www.christenunie.nl/zwolle

In de afgelopen maanden zijn er diverse lokale ChristenUnie politici bijgekomen en vertrokken.

Bekijk de hele lijst op:

www.christenunie.nl/lokalepolitici

De boodschap van
CORRIE!
op 2000 scholen in Nederland!

Corrie4Kids is een uniek lespakket over het leven van Corrie ten Boom.

Het pakket bestaat uit:

- Full colour magazine 'Corrie!'
- Digitale beeldbank
- DVD
- Leerdagboek
- Handleiding
- www.corrie4kids.nl

Magazine en DVD ook internationaal verkrijgbaar!

Steun de boodschap van Corrie en doneer €19,50 per school

Stichting Corrie ten Boomhuis Haarlem

IBAN NL90INGB0000595920

www.corrietenboom.com

DONEER NU!

Dit Koningskind ondersteunt christenen bij moeiten van het leven met een beperking en inspireert en motiveert tot intensieve onderlinge verbondenheid omdat ieder mens nodig is in Gods gezin.

 dit
Koningskind
samen

www.ditkoningskind.nl

 Dé Cyprus-specialist

8 dagen zonvakantie v.a. € 398,- p.p.
8 dagen fly-drive v.a. € 499,- p.p.
8 dagen 4-14-persoonsvilla incl. huurauto en privézwembad v.a. € 358,- p.p.

www.isropa.nl

 Dé Israël-specialist

4 dagen zonvakantie Tel Aviv v.a. € 565,- p.p.
4 dagen city-trip Jeruzalem v.a. € 639,- p.p.
8 dagen fly-drive v.a. € 786,- p.p.
8 dagen rondreis King David v.a. € 1144,- p.p.

www.isropa.nl

 Dé Jordanië-specialist

5 dagen citytrip Amman vanaf € 757,- p.p.
8 dagen fly-drive vanaf € 1099,- p.p.
10 dagen privéronreis vanaf € 1225,- p.p.

www.isropa.nl

Diaconale werkvakanties een midweek de handen uit de mouwen voor dak- en thuisloze medemens die even op adem komen in de Achterhoek. Gegarandeerd onvergetelijk, waardevol, verrijkend en verrassend.....

.... boek nu via de mail of bel

Diaconale steun voor dit unieke project is van harte welkom. We zijn voor een groot gedeelte afhankelijk van giften en collectes.

Gegarandeerd zinvol besteed aan onze diaconale doelstelling.....

.... word nu donateur

Stichting Het Passion
Torenallee 6
6999 DD Hummelo

Tel. 0314 382 462
info@hetpassion.nl
www.hetpassion.nl

Triodos Bank: NL11 TRIO 078.13.22.618

Groeten uit... ROTTERDAM

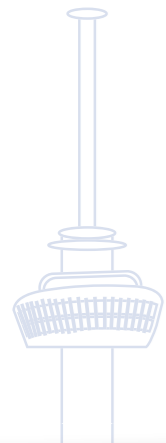

Een echte Rotterdammer is iemand van daden, geen woorden. Dat voel je ook als je met ChristenUnie-raadslid Setkin Sies spreekt over zijn stad. Hij is zo'n Rotterdammer met 'weinig opsmuk'. Hij vertelt over zijn zoektocht om op basis van Bijbelse idealen op een realistische manier te bouwen aan de havenstad: van Rotterdam naar Mooierdam.

Na de verkiezingen van 2010 kwam Setkin in de gemeenteraad voor de ChristenUnie-SGP. Al sinds jaar en dag opereert de Rotterdamse fractie met één zetel in de raad. "Je zou kunnen zeggen dat wij de meest stabiele partij van Rotterdam zijn," grapt Setkin. ›

SETKIN SIES

'Je zou kunnen zeggen dat wij de meest stabiele partij van Rotterdam zijn'

› Natuurlijk hadden ze in Rotterdam op meer zetels gehoopt in 2014. "We baalden enorm dat we op 700 stemmen na, die tweede zetel niet hebben gehaald. Dus nu kan er maar één ambitie zijn: in 2018 die tweede zetel bemachtigen."

Setkin is een bevlogen man. Naar eigen zeggen is hij geen raspoliticus. Hij heeft ook geen ambitie om elders politiek te bedrijven of om hogerop te komen in de politiek. Het gaat hem om de stad waar hij van houdt: "de mooiste stad van de wereld". Voordat hij in de Rotterdamse raad kwam, was hij zestien jaar jongerenwerker voor onder meer Youth for Christ. Hij is getrouwd en trots op zijn drie prachtige dochters.

Naast zijn werk als raadslid, spreekt Setkin wekelijks in verschillende Rotterdamse kerken. Ook is hij kerkelijk netwerker voor Rotterdam United, een kleine stichting die christenen en kerken in Rotterdam onderling met elkaar wil verbinden. Zijn studie Theologie in Leuven komt hem daarbij van pas. Rotterdam telt momenteel ruim 250 kerken met zo'n 50 duizend kerkgangers.

Acceptatie

"Ik wil als christen wat betekenen voor de hele stad. Ik ben geen politicus die alleen maar verworvenheden uit het verleden gaat verdedigen. Ik wil vooral zoeken naar hoe we vóóruit kunnen."

Neem bijvoorbeeld het regenboogzebrapad dat in Rotterdam (en andere grote steden) is gelegd om de acceptatie van LHTB'ers te vergroten. Daarvan zou je kunnen verwachten dat een partij als de ChristenUnie-SGP zich ertegen verzet. Maar Setkin niet. "Ik geloof in een stad waar iedereen zichzelf kan en mag zijn. Een stad waarin we elkaar accepteren ongeacht achtergrond, sociale klasse of geartheid. Uiteraard moet er ruimte zijn om verschillend te denken over zaken als homoseksualiteit, maar laat het nooit reden zijn voor discriminatie of uitsluiting. Daar zal ik mij te allen tijden tegen verzetten."

Droom

Setkin is een realist, maar wel met een droom. Hij formuleerde voor de verkiezingscampagne in 2010 zijn droom voor Rotterdam. In die droom beschrijft hij een stad waar vertrouwen het cement van de samenleving is. Waar volop ruimte is voor diversiteit en waar niet economische motieven, maar rentmeesterschap de drijfveer vormt voor het handelen.

"Waar we continu naar zoeken is hoe we in een stad die op een zakelijke manier wordt bestuurd, iets van dit ideaalbeeld kunnen bereiken. Als je iets gedaan wilt krijgen in deze stad, moet je kunnen laten zien dat het economisch rendeert. Maar wij willen daar ook andere waardes aan toevoegen.

Als het gaat om zorg bijvoorbeeld. Het gaat niet enkel om efficiëntie, maar ook om hoe we waarde kunnen toevoegen aan leven."

Mooierdam

Om deze reden heeft de ChristenUnie-SGP in verkiezingstijd de Mooierdam-campagne opgezet. "Dit is een initiatief waarbij ondernemers, de politiek en het maatschappelijk middenveld unieke samenwerkingen aangaan om de stad van onderaf stukje bij beetje mooier te maken. Wij geloven dat de talloze initiatieven die Rotterdammers zelf ontplooiën, de stad maken tot wat ze is. We hebben onze verkiezingscampagne gebruikt om juist die inwoners en ondernemers die al aan een mooiere stad werken, op een voetstuk te

ZIE
WWW.SETKIN.NL

plaatsen. Tijdens de campagne deelden we bijvoorbeeld complimenten uit: kaartjes en stickers met de tekst 'Hier wordt gewerkt aan een Mooierdam'." Inmiddels is Mooierdam een permanente campagne geworden.

Voor de meest recente Mooierdam-campagne van vorig jaar, rondom het thema armoede, zocht Setkin de samenwerking op met maatschappelijke organisaties. De ChristenUnie wilde een signaal afgeven dat het besluit tot het schrappen van de kwijtschelding van de afvalstoffenheffing voor de allerarmste gezinnen, niet door de beugel kon. "Het college had bedacht dat duizenden van de allerarmsten wel honderd euro meer konden betalen.

Op die manier kregen rijkere gezinnen die het wel konden betalen een korting van ongeveer tien euro. We hebben toen Rotterdammers opgeroepen die korting te doneren aan het fonds 'Bijzondere noden'. Dit fonds organiseert hulp voor mensen aan de onderkant van de samenleving. Veel mensen gaven gehoor aan deze oproep en maakten zo samen met ons het statement: 'niet van mijn centen!'. De actie kreeg veel steun van maatschappelijke organisaties in de stad, zoals het Leger des Heils, stichting Humanitas en diaconieën van verschillende kerken."

Vluchtelingen

Zo zet de ChristenUnie in Rotterdam zich op nog meer manieren in voor een mooie en betere stad. Ook toen de partij het met een motie voor elkaar kreeg om vluchtelingen in Rotterdam op te vangen, wist Setkin weer partners in de samenleving te vinden. "Ik heb gelijk allerlei maatschappelijke instanties gebeld om te kijken hoe wij deze mensen gaan ontvangen. We moeten vluchtelingen niet alleen opvangen, maar ook echt verwelkomen. Nu staat er een cohort aan vrijwilligers klaar, kerkelijk en niet-kerkelijk. De hockeyvereniging in Kralingen heeft bijvoorbeeld aangeboden om twee keer per week een bus mensen op te halen om te komen sporten." Binnenkort opent er een AZC voor zeshonderd vluchtelingen.

Watertaxi

Ook als het gaat om duurzaamheid en een sterke economie, laat de Rotterdamse fractie van zich horen. Terwijl de grootste winst op het gebied van duurzaamheid te halen valt in het havengebied en Rotterdam Airport ("We willen dat vanaf hier het eerste elektrische vliegtuig de lucht in gaat"), komt de partij ook met creatieve ideeën om het verkeer in de stad te vergroenen.

Foto: Johan Bakker

"We lobbyen momenteel bijvoorbeeld voor een nieuwe metrolijn en een stadsferry, een waterbusverbinding die over de Maas zigzagt. Vervoer over water is de toekomst; op ons initiatief komt er al een nieuwe veerverbinding op Zuid."

Het is deze manier van samenwerken met mensen en organisaties in de stad, waar Setkin in gelooft. "De politiek moet geen stolp zijn, maar een schaal. Dezelfde vorm, maar dan omgekeerd. Wij moeten veel meer ondersteunend zijn en kaders bieden, dan van bovenaf besturen. In een schaal kunnen dingen groeien, met een stolp creëer je een plafond." «

Meer lezen?

Kijk op www.mooierdam.nl

'De politiek moet geen stolp zijn, maar een schaal'

Het ChristenUnie Ondernemersplatform bestaat vijf jaar. We vroegen daarom drie ondernemers naar hun drijfveren. Kijk voor meer info over het platform op www.christenunie.nl/ondernemersplatform

Ijmert Muilwijk (31) was Perspectief-voorzitter en in 2010 namens de ChristenUnie kandidaat voor de Tweede Kamer. Later werd hij voorzitter van CNV Jongeren, Raadslid van de SER en een baan bij Shell lag in het verschiet.

'Ik zou mezelf zo vastketenen aan een hek'

Toch koos Ijmert voor het ondernemerschap. Hij richtte energiebedrijf Groenpand op. "Burgerlijke ongehoorzaamheid om meer duurzaamheid te bereiken, daar ben ik niet vies van. Als je in de politiek werkt, wil je concreet aan de slag. Maar als je concreet aan de slag bent, zie je weer hoe belangrijk de politiek is. Dat je met één pennenstreek een belastingregel kunt wijzigen, met enorme wijzigingen tot gevolg. Toch geeft het mij een heel goed gevoel dat ik aan het eind van het jaar kan zeggen: we hebben zoveel zonnepanelen op het dak gelegd."

Van label G naar A

"Groenpand bestaat uit drie takken: energiebesparing, energie opwekken en energie leveren. We vervangen bijvoorbeeld de complete verlichting van een groot kantoor door LED en wekken met warmtepompen en zonnepanelen energie op. Alles wat je niet zelf kunt besparen of opwekken, leveren wij, net als bijvoorbeeld Nuon of Eneco.

Ons *mission statement*: panden onafhankelijk maken van vervuulende fossiele energie. Elke dag rijden onze installateurs door het land om producten te installeren die tot duurzaamheid leiden, heel gaaf. Ik wil dat onze belangen synchroon blijven lopen: hoe meer omzet, hoe duurzamer Nederland wordt. Afgelopen jaar hebben we een groot gebouw van een pensioenfonds op de Zuidas van label G naar label A gebracht. Daarvoor moesten we wel gigantische bedragen voorfinancieren, maar dat is gelukt."

Zelf de printer repareren

"Eerst heb ik overwogen bij Shells duurzame energiedeel te gaan werken of een bestuursfunctie te bekleden. Ook zat ik in de Raad van Advies van de Delta Lloyd Groep, dan is het heel makkelijk om daarin verder te gaan. Maar ik ben milieukundige en zag al snel allerlei kansen om de wereld te verduurzamen. Met een vriend met ondernemerservaring onderzocht ik de mogelijkheden, en daaruit is Groenpand ontstaan."

"We zijn momenteel nog aan het bouwen: we zitten in een klein gebouw, en als de printer stuk is, maken we die zelf. Ik heb best weleens gedacht: werken in een groot bedrijf was ook makkelijk

geweest. Tegelijk is Groenpand geen klein bedrijf meer. We hebben tien man aan het werk en draaien meer dan een miljoen omzet. De vrijheid als ondernemer spreekt me aan, ik kan gelijk met onze strategie aan de slag. Vanmorgen ben ik bij een groot communicatiebureau geweest dat ons gaat helpen met marketing, terwijl ik vanmiddag een offerte tik en morgen sollicitatiegesprekken voer. Dat is mooi aan ondernemen."

Energiebelastingstelsel veranderen

"Wat betreft de rol van de overheid is er nog veel verbetering mogelijk. Het energiebelastingstelsel zit nu krom in elkaar: hoe meer energie je verspilt, hoe minder belasting je betaalt. Heel raar, dat is het tegenovergestelde van het loonbelastingstelsel. Het vergroenen van grote panden is dus totaal niet aantrekkelijk, want die eigenaren betalen al bijna niks. Maar als je het energiebelastingstelsel zou veranderen, kan dat de concurrentiepositie van Nederland schaden, en dat ligt zeer gevoelig. Het stelsel hoeft niet direct omver, maar een tienjarenplan zou best een optie zijn. De ruimtelijke wetgeving is ook voor veel verbeteringen vatbaar. We willen met Groenpand graag eigen zonneparken neerzetten, bijvoorbeeld op Terschelling, maar dat mag niet. Men vindt het waarschijnlijk lelijk. Maar als we onafhankelijker willen worden van Rusland en Saoedi-Arabië, zul je die wind- en zonneparken niet altijd uit het zicht kunnen neerzetten."

Totaal bizar

"Activisme ontstaat vanuit het idee dat er iets niet goed zit. Dat idealisme hoop ik vast te blijven houden. Mezelf vastketenen aan een hek? Ik zou het zo doen. En een beetje burgerlijke ongehoorzaamheid om meer duurzaamheid te bereiken, daar ben ik ook niet vies van. Over tien jaar hoop ik meer tijd te hebben om zelf met radicale innovaties bezig te zijn. Dat is nodig, want wat er op dit moment in onze atmosferen aan de gang is, heeft nu al hongersnood, overstromingen en onleefbare gebieden tot gevolg. Het is een zaak van leven en dood, we leven in extreme tijden. Ooit zullen we inzien dat de 21e eeuw wat betreft energieverpilling totaal bizar was." «

'Het energiebelastingstelsel zit krom in elkaar'

Met haar trainingsbureau investeert Ingrid Nagel (32) in het talent van anderen. Want wie zijn talent ontwikkelt, voegt waarde toe. En daar wordt de wereld een stuk vrolijker van, meent Ingrid. "Op het vlak van communicatie en presentatie binnen de overheid is er nog een wereld te winnen."

*'Zonder
doel kun
je niet
scoren'*

"Op mijn 25e mocht ik het Werving & Selectiebureau waar ik toen werkte gaan leiden. Dat triggerde iets in mij. Het risico zonder vangnet, de verantwoordelijkheid, de vrijheid en vooral de volledige toewijding – dat wilde ik ook! Mijn *mission statement* is: ontwikkel je talent. Succes komt niemand aanwaaien, of om het op z'n Cruijffiaans te zeggen: 'Zonder doel kun je niet scoren.' Doe, ga onderuit, sta op, leer en ga weer door. Net zo vaak totdat je scoort. Als ondernemer doe ik waar ik goed in ben. Zo ben ik gek op presenteren en dat draag ik over, of ik nu dominees of mensen uit het bedrijfsleven train. Ik maak liever mijn sterke punten sterker dan dat ik mijn zwakke punten verbeter. Als iedereen dat zou doen, voegt iedereen waarde toe."

Heerlijk als plannen slagen

"Er is niets mooiers dan het delen van kennis, zeker als ik hoor dat mijn klanten het geleerde toepassen in hun dagelijkse werkwijze. De training 'Beeldend Presenteren' is mijn persoonlijke favoriet. Ik leer mijn trainees om zich compleet in te leven in hun luisteraars. Wie zijn zij, en waarom zijn ze daar? Waarom luisteren ze naar jou? Blijf echt, wees jezelf, en maak feiten tastbaar door ze beeldend te maken. Naast het delen van kennis vind ik het sturen van onze organisatie een mooi aspect van mijn ondernemerschap. Ik weet heel duidelijk wat ik wil en ben echt een strateeg. De eindverantwoordelijkheid hebben, besluiten welke doelen we hebben en hoe we die willen bereiken. Het is heerlijk als die plannen vervolgens lukken!"

Knipoog

"Ik kan niet zonder God. Ik betrek Hem in alles, op het werk en thuis bij mijn mooie gezin. Dat beïnvloedt mijn mens-zijn, en mijn mens-zijn laat ik dagelijks zien. Op ons kantoor en in de trainingsruimte hangen mooie Bijbelteksten, waardoor menig gesprekje in de pauze op het geloof komt. Ook hoop ik iets uit te stralen door eerlijk te zijn, zodat mensen denken: zij komt haar afspraken na, ze ziet me staan en wil me oprecht verder helpen."

*'Er is
niets
mooiers
dan het
delen
van
kennis'*

"Soms is de grens tussen wat moreel wel en niet verantwoord is dun, vooral op het gebied van financiën. Onlangs kon ik via een bijzondere constructie – binnen de regels – een mooie opdracht krijgen. Toch voelden we dat het niet helemaal ging zoals het hoorde. We accepteerden de klus niet en zeiden: 'God voorziet wel in andere opdrachten.' Dat gebeurde. Een geweldige knipoog. Verder werk ik bewust niet op zondag, tenzij het opdrachten zijn die het christelijk geloof dienen. Ik train ook predikanten en (her)schrijf hun teksten, vandaar dat ik bijvoorbeeld op Eerste Paasdag heb gewerkt."

Doppers

"Ons bedrijf is duurzaam in de kleine dingen. We scheiden afval en drinken water uit Doppers. En waar we kunnen verduurzamen we. Clean desk policy is een mooi streven, maar om eerlijk te zijn: mijn desk is nog te vaak overladen met paperassen..."

"Sociaal ondernemen vind ik erg belangrijk, maar dat doen wij al snel omdat ons werk draait om mensen en hun ontwikkeling. Met het geld dat ik verdien, kan ik fantastische dingen doen: mensen een baan aanbieden, maar ook mensen ver weg helpen in hun ontwikkeling. Zo bied ik via een christelijke hulporganisatie een student in het buitenland een leiderschapsprogramma aan. Daarnaast is er meestal wel een stagiair in ons midden, en we vergaderen en lunchen geregeld op locaties waar mensen met een beperking werken."

Subsidie-aanvraag

"Waar de overheid ons beter bij kan helpen? Wij willen maar wat graag de overheid helpen! Er is nog een wereld te winnen op het vlak van communicatie en presentatie binnen de overheid. Ze zijn vaak moeilijk te bereiken, ook voor het MKB. Verder weet ik dat er bedrijven zijn wiens business het is om subsidies aan te vragen voor andere organisaties, waarna zij 10% krijgen van die aangevraagde subsidie. Natuurlijk slim van die ondernemers om in dat gat te springen, maar bizar dat het proces schijnbaar zó ingewikkeld is dat ze nodig zijn. Dat zou de overheid toch eenvoudiger moeten maken." «

'Ik ben

koopman en

dominee'

Jan van den Bosch (65) is CEO en eigenaar van Highflight International: een koepelorganisatie voor christelijke vakantieparken, reisorganisaties en een media-bedrijf. De meesten zullen 'de man met de gebeitelde glimlach' herkennen als presentator van Hour of Power.

Als ras-ondernemer moet hij geld verdienen. Maar: "Minder verdienen en daardoor iets bijdragen aan Gods koninkrijk is deel van mijn missie."

"Toen ik nog bij de EO werkte, runde ik mijn afdeling al als een onderneming: ik boekte geen drie tickets voor Chili, ik onderhandelde die uit! Ronduit (jongerenorganisatie van de EO, red) had eens 150.000 pennen nodig; ik besteedde twee dagen aan een goede deal, op de halve cent nauwkeurig, allemaal voor de fun. We hielden weleens twee ton aan zeven concerten over omdat we alles met vrijwilligers deden. Op mijn 41e stopte ik met het presenteren van de EO Jongerendag. Een goed moment om weg te gaan en ondernemer te worden."

Wie vangt, die heeft

"Geld verdienen is niet slecht: met geld kun je investeren en salarissen betalen. Ik leef er zelf ook goed van, maar daar heb ik hard voor gewerkt; ik heb risico's genomen die een werknemer niet neemt. Ik ben niet alleen op winst uit. Onze Beter-uit vakantieparken hebben een christelijk karakter, maar een neutraal park zou veel winstgevender zijn, denk alleen al aan alle faciliteiten die op zondag gesloten zijn. Maar minder verdienen en daardoor iets bijdragen aan Gods koninkrijk is deel van mijn missie."

"Ik ben koopman en dominee en heb toevallig ook twee mission statements. De eerste is: de hemel geeft, wie vangt, die heeft. De tweede: God dienen is mensen dienen en mensen dienen is God dienen. Dat doe ik met vallen en opstaan, er zit geen heilige voor je. Sterker nog: ik ben natuurlijk best ijdel, anders ga je niet met je kop op televisie. Maar ik probeer bovenal op een waardige manier met mensen om te gaan. Ik ben voorzitter van Mercy Ships, een varende ziekenhuis voor de allerarmsten waar mensen gratis worden geholpen, in Jezus' naam. En Hour of Power doe ik als vrijwilliger. Mensen waarderen dat veelbekeken tv-programma enorm; sommigen komen niet eens meer in de kerk maar kijken wel naar Hour of Power. En voor Perspectief coach ik een briljante jonge vent – erg leuk om te doen."

We zijn geen volmaakt bedrijf, en ik ben een people pleaser. 'Uw vriendelijkheid zij alle mensen bekend', staat in de Bijbel. Nou, daar streef ik naar. Als iemand kritiek of klachten heeft, bel ik zelf vaak op, dan is de helft van het probleem meestal al opgelost."

Vliegtuigtax

"Ondernemers en politici kunnen zich als diamanten aan elkaar slijpen. De ChristenUnie doet dat goed, bijvoorbeeld met het ondernemersplatform waar ik lid van ben. Vooral het contact met andere ondernemers spreekt me aan, maar ik spreek ook de CU-Kamerleden vaak. Toen onder Rouvoet destijds de vliegbelasting werd ingevoerd, heb ik daar met hem over gesproken, en hem gewaarschuwd – net als de rest van de reiswereld – dat dit ten koste van de economie en werkgelegenheid zou gaan. Dat is gebeurd, Nederlanders vertrokken massaal vanaf vliegvelden over de grens. Daarna werd de vliegtaks weer ingetrokken."

'Ik boekte geen tickets, ik onderhandelde die uit'

"Wij reizen bewust met minder vervuilende airlines; het liefst met de nieuwe Dreamliner, het model van de toekomst qua milieuvriendelijk vliegen. Verder planten we bomen in Israël, ook omdat dat land ons na aan het hart ligt. Daarnaast heeft Beter-uit een hulpfonds, waarmee we bijvoorbeeld in het Thaise Chiang Mai meisjes opvangen die gevaar lopen om in de prostitutie te geraken, of daar net uit zijn gehaald. Waar andere reisorganisaties Thaise rosse buurten bezoeken, gaan wij naar zo'n opvangcentrum."

"Toen ik net begon in de reisindustrie, zeiden collega's weleens: 'Je hebt daar in Turkije een hostess die de excursiegelden ophaalt. Daar moet je in Nederland veel van afdragen, dus ga nou aan het eind van het vakantieseizoen die hostesses af en steek de enveloppen in je binnenzak'. Dat kan een moreel dilemma opleveren, al heb ik er nooit aan toegegeven. Mijn toekomstplannen? Een paar weken geleden hebben we nog een bedrijf overgenomen. Ik ga het je niet vertellen, maar er zijn meer plannen. Een ondernemer zonder plannetjes ligt onder de zoden." «

**HELPT U MIJ
KIND TE ZIJN?**

STEUN ONS

Maak zo het leven van een kind met een (meervoudige) beperking mogelijk in een christelijk tehuis bij Bethlehem.

WWW.JEMIMA.NL

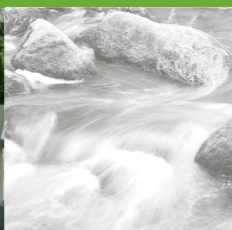
IBAN NL53 RABO 0367 5075 60

PASTORAAL
DIACONAAAL
CENTRUM

www.pdcdeherberg.nl

de Herberg

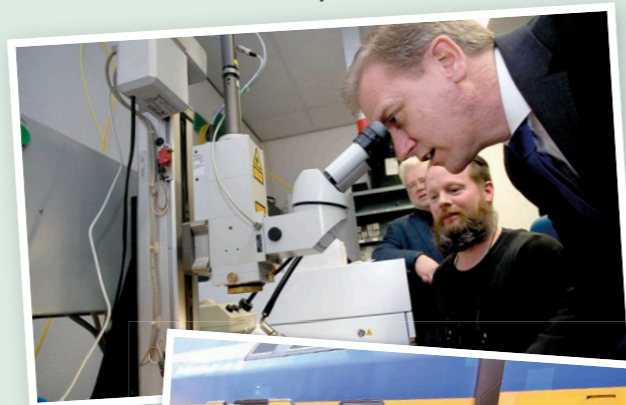
De Herberg in Oosterbeek biedt pastorale zorg aan hen die om uiteenlopende redenen afstand moeten nemen van de thuissituatie.

Een plek om op adem te komen en zicht te krijgen op God, jezelf en de ander.

bel voor informatie: 026-334 22 25

De Herberg is afhankelijk van giften. *Wilt u ons steunen?*
NL58 RABO 0302 2633 30 t.n.v. Stichting De Pietersberg

WERKBEZOEK AAN EEN
ELEKTRONICABEDRIJF IN DRENTHE

DAGJE MEELOPEN
MET CONDUCTEUR
WIM VERRUIJ

KIJKJE BIJ NEDTRAIN
IN HAARLEM

OP BEZOEK BIJ
DE KOTTERVISSERIJ,
TE GAST OP DE
THOLEN-10

BEZOEKTE AAN EEN
BASISCHOOL OP URK

Een partij voor ondernemers

Ik houd van gedreven mensen. Mensen die ertoe bijdragen hun omgeving een beetje beter, een beetje mooier, te maken. Mensen die niet bij de pakken neer gaan zitten, maar hun schouders eronder zetten. Zulke mensen geven mij hoop.

Soms zit die hoop in kleine hoekjes. Zo sprak ik in Arnhem met een Syrische vluchteling, een jongeman van 23 die in zijn thuisland architect was. Hij vertelde dat er bouwtekeningen zijn bewaard van de belangrijkste gebouwen in Syrië, dat ze de stenen genummerd hebben toen alles nog overeind stond en dat hij wil helpen zijn land weer op te bouwen. In de tussentijd zoekt hij bouwtekeningen van Nederlandse kerken om zijn kennis van architectuur op peil te houden terwijl hij hier verblijft.

Ik sprak met een visser op Urk die helemaal tureluurs wordt van de Brusselse regels en de inspecteurs die meerdere keren per week (en soms per dag) zijn kotter enteren. Hij voelt zich niet meer vrij in zijn vrije beroep, maar gaat ondanks alles door want 'een visserman hoort op zee en vis is ons brood'.

Het is mijn overtuiging dat het met een land goed gaat als ondernemers kunnen ondernemen. Mannen en vrouwen die vanuit een innerlijke overtuiging iets tot stand willen brengen, maken een land sterk. Ondernemer zijn is niet een beroep maar een levenshouding. Ondernemerschap overstijgt culturen en verbindt continenten.

De laatste maanden gebruiken wij in de ChristenUnie vaak de term 'hoopvol realisme'. Die term drukt mooi uit waar we voor staan. We zijn realistisch genoeg om te weten dat we in

een gebroken wereld leven én we willen knokken voor die mensen die hoop geven voor de toekomst, die werken aan een betere wereld. Deze term past naadloos op ondernemers die op een morele, rechtvaardige en duurzame manier hun activiteiten ontplooiën.

Als we als land in staat zijn en blijven ons geld te verdienen – en dat is uiteindelijk wat ondernemers doen – dan kunnen we ook barmhartig en gul zijn voor diegenen die het even niet meer zien zitten, voor de arme, de zwakke, de minder bedeelde.

De ChristenUnie wil een partij voor ondernemers zijn. We werken aan transparante en eerlijke aanbestedingsregels waarbij MKB'ers niet worden benadeeld. We pleiten voor simpele innovatie-regelingen zodat technologische vernieuwing sneller tot stand kan komen.

We willen een flexibele arbeidsmarkt zodat doorgroei mogelijk wordt gemaakt en we hebben vertrouwen in regionale netwerken en grensoverschrijdende economie omdat een stippelijntje op een kaart niet een hindernis hoort te vormen voor mensen die de handen uit de mouwen willen steken.

Ondernemers werken aan een sterk land, zodat we gezamenlijk en ook op de lange termijn er kunnen zijn voor de zwakke. Ondernemerschap als noodzakelijk gereedschap voor het liefhebben van je naaste. Is dat niet een interessante gedachte voor een christelijke partij?

EPPO BRUINS
Tweede Kamerlid ChristenUnie

@eppobruins

BEKIJK ONZE TV-SPOT
OVER HOOPGEVEND Ondernemers OP
WWW.CHRISTENUNIE.NL/TVSPOT

Gert-Jan Segers in

Kenia

In maart dit jaar nam ChristenUnie-leider Gert-Jan Segers deel aan een bijzondere reis door Kenia georganiseerd door Compassion. Samen met leiders van andere christelijke organisaties bezochten ze plekken vol armoede en verslagenheid, maar zagen ze ook de vele hoopvolle projecten die daar plaatsvinden.

In Kenia op bezoek bij de Masai in Masurura.

101 studenten die dankzij Compassion mee doen aan het Leadership Development Program studeren af. Gert-Jan Segers mocht als 'guest of honor' de toespraak tijdens de afstudeerplechtigheid houden.

De sloppenwijk Mathare in Nairobi, Kenia. Hier wonen zo'n 600.000 mensen onder erbarmelijke omstandigheden.

Honderd studenten schudde ik daar de hand. Honderd jongeren die een lange reis atlegden vanuit gemeenschappen zonder veel hoop en perspectief. Een reis, mogelijk gemaakt door een buitenlandse sponsor. Zodat ze niet alleen naar school, maar ook naar het jarenlange vormingsprogramma konden. Computerlessen, levenslessen en geestelijke lessen brachten de scholieren naar het leiderschapsprogramma voor studenten. Dankzij een beetje hulp studeerden ze en werden ze als aankomende christelijke leiders gevormd.

Gert-Jan Segers

De Redeemed Gospel Church in de sloppenwijk Mathara.

Gert-Jan Segers in gesprek met Francis Irungu Wangechi, die als aanbiddingsleider werkt met jongeren in de sloppenwijk.

Foto's: Ruben Timman

Bekijk een filmpje van de reis op www.christenunie.nl/kenia

Kijk voor meer foto's op www.christenunie.nl/keniafotos

Peter van Dalen in Europees Parlement:

'Toekomst van samenwerking in Europa staat op het spel'

"Mijn werkzaamheden spitsen zich toe op de vluchtelingen crisis, de situatie in de Eurozone, visserij en transport. Daarnaast houd ik mij veel bezig met godsdienstvrijheid, voor mij een zeer belangrijk thema."

Europarlementariër Peter van Dalen vertelt over zijn politieke werk in Europa en over de toekomst van de Europese samenwerking.

"Er staat van alles op het spel."

"Het is een tijd van oorlogen en geruchten van oorlogen," aldus Peter van Dalen, die namens ChristenUnie en SGP in het Europees Parlement zit. "En de spanning loopt op in de Europese politiek. Toch mogen christelijke politici als ik lichtpunten zien en laten zien en met een open Bijbel blijven wijzen op Jezus. Hij heeft ons voorgeleefd hoe we met elkaar om moeten gaan, en gelukkig wordt Zijn en onze stem nog steeds gehoord," zegt Van Dalen.

✈️ Vluchtelingen

Premier Rutte heeft bij het begin van het Nederlandse voorzitterschap van de EU gezegd dat Europa een oplossing moet hebben voor de vluchtelingenstroom, voordat de lente begint. Een gewaagde uitspraak, want hoe doe je dat, die mensenmassa beheersen? "In het Europees Parlement debatteren we hier geregeld over. Als christelijk politicus blijf ik hameren op barmhartigheid en menselijkheid. Tegelijk zijn stevige afspraken wel nodig," zegt Peter van Dalen. "Mijn gebed en politiek: Dat de landen waar vluchtelingen vandaan komen, veiliger, stabiel en economisch beter worden, waardoor mensen niet meer op de vlucht hoeven te slaan. De vrijheid van religieuze minderheden in die landen moet ook beter, anders blijven mensen vluchten."

Volgens Van Dalen zijn de afspraken met Turkije geen gelopen race. "Er moet bijvoorbeeld in één jaar minimaal drie miljard euro beschikbaar komen, maar hoe gaat dat precies worden besteed? Met mijn collega's in het EP heb ik duidelijk gezegd dat we de besteding van dit geld streng gaan controleren. De echte vluchteling mag door deze deal niet in het gedrang komen."

€ Euro

De vluchtelingen crisis drukt de aandacht voor de crisis van de Euro weg, maar die is er nog wel. De Europese Centrale Bank (ECB) bedenkt plannen om die crisis te beheersen, maar die kunnen op weinig waardering rekenen. Het goedkope ECB-geld en de lage rente die dat met zich meebrengt, zorgt onder meer voor een groot probleem in Nederland. Door de lage rente is het namelijk moeilijk voor pensioenfondsen om de pensioenen op peil te houden. "De ECB moet uit een ander vaatje tappen, en Europese lidstaten moeten aan de slag met hervormingen, anders loopt het fout."

🐟 Visserij

Naast algemene Europese politieke zaken is Van Dalen ook actief bezig met de Europese (en Nederlandse) visserij: "Europa bepaalt het visserijbeleid en daarmee heeft de Nederlandse visserij dan ook direct te maken. Ik vind het belangrijk hierbij nauw betrokken te zijn."

Veel Europese visserijregels gaan veranderen en dit geeft veel onzekerheid voor de Nederlandse vissers. Deze bedrijfstak is van groot economisch belang voor veel plaatsen, zoals Stellendam, Harlingen en Urk. Ik strijd in Brussel voor een toekomst voor zowel de vis als de visserman."

Van Dalen belegt regelmatig bijeenkomsten in Nederland. Dan spreekt hij met vissers en beleidsmakers om te horen wat er zoal speelt. "Nauw contact onderhouden met de sector is belangrijk voor me. Zij moet mij niet alleen voeden met vis, maar vooral met informatie!"

🏛️ Godsdienstvrijheid

Tot slot benadrukt Peter van Dalen dat hij blijft werken aan de vrijheid van godsdienst: "Dit is mijn belangrijkste speerpunt en dat probeer ik in wetgeving door te voeren. Handel drijven met India of Pakistan is goed, maar dan moeten er ook afspraken zijn over de mensenrechten in die landen. Asia Bibi zit nog steeds vast in Pakistan. Laat haar eerst vrij en dan praten we verder over de handel met Pakistan. Er valt nog veel te doen en gebed en ondersteuning heb ik daarbij hard nodig." «

'GEEN ENKELE DAG IS HIER HETZELFDE'

Achter de schermen bij de ChristenUnie-fractie

De Kamerleden van de ChristenUnie kennen we allemaal. Maar achter elk zichtbaar ChristenUnie-Kamerlid staat een compleet medewerkersteam. Wie zijn zij? Journalist Wilfred Hermans liep een dag mee op het Binnenhof voor een kijkje achter de schermen.

In de ontvangstruimte beneden in het Tweede Kamergebouw arriveren diverse bekende gezichten uit de Kamer op hun werk. Toeval of niet, maar een Kamerlid van de ChristenUnie is de eerste die mij groet. Het zal exemplarisch blijken voor de sfeer binnen de ChristenUnie-fractie: er is aandacht voor elkaar, van verschil in rang en stand is niets te merken.

Harde business

Het is dinsdag, de dag dat het Kamerwerk 'losgaat', aldus Hoofd Voorlichting Jonathan van der Geer (31). Hij maakt mij vandaag wegwijs binnen de fractie. Jonathan werkt bijna acht jaar bij de fractie, inmiddels samen met persvoorlichter Johannes de Vries. Jonathan: "Als voorlichter ben je alert op het nieuws en

moet je snel kunnen schakelen. Ik ben op een dag met allerlei onderwerpen tegelijk bezig. Ik plan weleens koffiegesprekken met journalisten om gewoon eens bij te praten en ideeën op te doen. Eigenlijk werken we op de afdeling Sales; we zijn de makelaar tussen Kamerleden en journalisten. Hoe meer je zelf in het verhaal gelooft, hoe makkelijker je het aan de media kunt verkopen. Daarom vraag ik bij zowel het Kamerlid als de bijbehorende beleidsmedewerker dóór: waarom willen we dit? Wat zijn mogelijke tegenargumenten? Welke praktijkvoorbeelden kunnen we geven?"

Het is fijn werken in een fractie als je weet dat de Kamerleden elkaar steunen en veel ruimte geven, merkt Jonathan. "Fractiebreed is er oog voor wie je bent; er wordt meegeleefd met je thuissituatie. Politiek is een harde business, dan heb je die momenten van verbondenheid juist nodig."

Het werk kan verslavend zijn, erkent de persvoorlichter. "Ik woon hier tien minuten vandaan en eet hier vaak. Daarom doe ik er bewust dingen naast: toneel, ik sport veel en ik doe van alles in mijn kerk. Maar de zondag is in principe voor familie en vrienden, zelfs in campagnetijd. Heerlijk."

Kamerleden zichtbaar maken

"Beleidsmedewerkers zijn de *meat and bones* van de organisatie," aldus Jonathan. De ChristenUnie heeft er zes en ze worden aangestuurd door Pim Roza (34). Pim: "Ik voel me er verantwoordelijk voor dat een Kamerlid goed voor de dag komt, dus ik steek veel energie in het voorbereidende werk. Het doet me goed als ik zie dat een Kamerlid vol zelfvertrouwen in de Kamer staat. Een beleidsmedewerker weet hoe de hazen lopen en moet in principe hetzelfde verhaal kunnen vertellen als een Kamerlid. Daarom groeien beleidsmedewerkers weleens door tot Kamerlid, zoals Carola Schouten."

Zelf kwam Pim na zijn studie bestuurskunde en een baan bij een onderzoeksinstituut vanuit idealisme in 2012 bij de ChristenUnie terecht. Hij beheert de portefeuilles Financiën, Landbouw & Natuur en Europa. "Deze portefeuilles passen goed bij me, ik kan met verschillende onderwerpen bezig zijn. Bij een ministerie zou ik bijvoorbeeld maar één dossier hebben, dat zou ik te beperkt vinden."

Leven bij de dag

Jonathan brengt me naar de werkkamer van Carla Dik-Faber en Joël Voordewind, waar hun medewerker Christina Wartamova (25) klaarzit voor een praatje.

Vorig jaar ging Christina met Arie Slob naar haar geboorteland Armenië om de 100-jarige herdenking van de Armeense genocide bij te wonen. "Dat was voor mij heel bijzonder. Mooi om te zien hoe de ChristenUnie de Armeniërs steunt in woord én daad."

Christina doet alles wat het werk van een Kamerlid makkelijker maakt. Het werk is als een machine waar ze op maandag ingaat en vrijdag weer uitrolt. "Kamerleden leven bij de dag. Ze krijgen rond de tweehonderd mails per dag, die probeer ik te filteren. Daar moet je hen goed voor kennen, aanvoelen wat belangrijk is."

Als je iets wilt veranderen aan de wetgeving, moet je in de politiek beginnen, meent Christina. "De politiek leek me een lastige wereld voor christenen. Maar sinds ik hier werk, merk ik dat ze politiek bedrijven vanuit een open Bijbel; het zijn oprechte mensen die ik kan vertrouwen." ›

CHRISTINA
WARTAMOVA

PIM ROZA

JONATHAN
VAN DER GEER

God, Nederland en Oranje

› Het is inmiddels bijna kwart voor elf. Via diverse trappen en gangen lopen we naar een hoge vergaderzaal met fraaie hanglampen waar de fractievergadering begint. Ruim twintig mensen zitten aan de vergadertafel: bestuursleden, volgers van de ChristenUnie Masterclass en iemand van het Leger des Heils. Voorzitter Gert-Jan Segers heeft zojuist alle onbekende gezichten een hand gegeven en geeft Carola Schouten het woord. Zij opent de vergadering met het lezen van Psalm 139; 'Heer, U doorgrondt en kent mij.' Carola: "Als je motieven niet zuiver zijn, kan het best beangstigend zijn dat God je kent. Maar ondanks onze donkere kanten houdt God van ons, omdat Hij ons heeft gemaakt. 'Zie of ik geen verkeerde weg ga, en leid mij op de weg die eeuwig is.' "Zijn er gebedspunten?" Iemand vraagt gebed voor zijn opa die in het ziekenhuis ligt; Joël Voordewind noemt de oorlog in Syrië die nu al vijf jaar voortduurt.

Ondertussen reikt koning Willem-Alexander buiten, precies onder het raam, aan het Korps Commandotroepen de Militaire Willems-Orde uit. Zo kan het gebeuren dat het gebed wordt omlijst met de klanken van het Wilhelmus. Segers, na het 'amen' van Carola: "Dit was God, Nederland en Oranje."

Emotionele telefoontjes

Tijdens de lunch maakt Nino Eliana Gerritsen (44) even tijd voor een gesprek. Zij is sinds 2011 administratief medewerker primair proces bij het secretariaat van de fractie. Nino: "Vanaf dag één voelde het vertrouwd om in politiek Den Haag aan de slag te gaan. Geen dag is sindsdien hetzelfde geweest. Ik schrijf de Kamerleden in, zet hun bijdragen op de

website, haal bezoekers op, zit aan de telefoon en ik behandel e-mailberichten. Wekelijks krijgen we er honderden binnen. Eén van de mooie dingen van mijn werk is om soms betrekkelijk onwetende bellers uit te leggen hoe de politiek functioneert.

Niet iedereen is daarvan goed op de hoogte. Verder zijn er afgelopen tijd ook best wat emotionele telefoontjes geweest van mensen die zich door bezuinigingen gedupeerd hebben gevoeld. Deze wat zwaardere gesprekken zijn meestal in goede banen te leiden door te luisteren, waar mogelijk uitleg te geven en eventueel naar de juiste instanties door te verwijzen. Dat is mooi werk."

Vaak te serieus

Shamir is de grappigste van de fractie, meldt voorlichter Johannes met een droge blik vanachter zijn beeldscherm. Shamir Ceuleers (31), beleidsmedewerker voor Joël Voordewind, glimlachend: "Mensen nemen zichzelf in dit wereldje vaak te serieus. Ik vind het belangrijk jezelf enigszins te relativieren."

Waarom de ChristenUnie?

Shamir: "Op mijn zeventiende kwam ik tot geloof. Mijn familie stemde CDA, dus ik bestudeerde hun flyer en verkiezingsprogramma. Daar stond niks in wat mij als christen raakte, ik vond het wat waterig. Toen ontdekte ik op internet de ChristenUnie met hun expliciet christelijke levensovertuiging. Later kon ik er stagelopen; ik voelde me er direct thuis."

Voor het debat vandaag met premier Rutte moet Shamir zorgen dat er voor Joël een tekst ligt van hoe de ChristenUnie het debat ingaat. "Ik probeer zo'n tekst door de ogen van Joël te schrijven, al geeft hij er uiteindelijk nog wel zijn eigen draai aan. Mijn opdracht is om politiek het verschil te maken, en samen met Joël voorstellen

SHAMIR
CEULEERS

te maken waar de coalitie moeilijk nee tegen kan zeggen."

Het meest indrukwekkende moment met Joël beleefde Shamir in Pakistan. "Joël heeft altijd zijn woordje klaar, maar toen we samen in een Pakistaanse kerk stonden die in de as was gelegd, was hij stil. Aan alles merkte ik dat het hem raakte."

De werkdag loopt ten einde. Ondanks de kanttekening van beleidsmedewerker Pim Roza bij de familiale sfeer binnen de fractie "Mooi, maar het mag natuurlijk niet té klef worden" had ik vandaag het gevoel even onderdeel te zijn geweest van een politieke familie. «

NINO ELIANA
GERRITSEN

En wat als uw dagelijks brood ter discussie staat?

UW DAGELIJKS WERK IS UW DAGELIJKS BROOD.

Maar wat als uw baan in het gedrang komt door ontslag, reorganisatie of arbeidsconflict? Dan doet u een beroep op RMU-juristen. Deskundige adviseurs die opkomen voor uw belangen. Die niet meteen het mes op tafel leggen, maar zoeken naar een oplossing die recht doet aan alle partijen. Word nu lid van de christelijke vakorganisatie die zich bij haar werkzaamheden afhankelijk weet van de Geveer van ons dagelijks brood.

Word lid op
www.rmu.nu

Plesmanstraat 68 | Postbus 900 | 3900 AX Veenendaal | T 0318 54 30 30 | E info@rmu.nu | www.rmu.nu

Kleinschalige woon- en werkvoorziening voor jonge vrouwen, die vastgelopen zijn in hun leven

Een thuis waar je onder professionele begeleiding aan de slag gaat met:

- een positief zelfbeeld
- accepteren wie je bent
- verborgen talenten
- toewerken naar een zelfstandig leven

Stichting Hadassa Hoeve

0524 - 56 09 65

info@hadassahoeve.nl

hadassahoeve.nl

Wat zou er gebeuren als...

We leven in een tijd dat de overheid zich verder terugtrekt en dat we worden opgeroepen een 'participerende samenleving' te vormen. Nu dat pad is ingeslagen, is het ook goed om te kijken welke kansen dat creëert voor christenen en kerken.

Laat ik eens een paar doorkijkjes schetsen die helpen om in kansen te denken vanuit het Koninkrijk.

Muziek

Mijn laatste reis naar Kenia bracht me op het spoor van Francis. Hij groeide op als weeskind in een sloppenwijk. Francis ontdekt zijn muzikalent toen hij een week een gitaar mocht lenen van een buurjongen en leerde zichzelf wat akkoorden. Hij vertelde op het Compassion-project dat hij zo graag muziek wilde maken. Vervolgens was daar iemand die instrumenten aanschafte en een muziekgroepje begon. Inmiddels is Francis worshipleader voor jongeren en keert hij wekelijks terug naar de slum om het goede nieuws te brengen in de vorm van goede muziek. Voor Goede Vrijdag appte hij me: 'Deze vrijdag doen we een mini Paas-worship voor de prachtige mensen van Mathare. We gaan anderhalf uur worshippen. Wil je voor me bidden?' Wat zou er gebeuren in jouw wijk als je zou investeren in jongeren die muziek willen maken?

Investeer in families

Toen ik kinderen kreeg en bleef werken was dat lang niet zonder oordeel van (vooral) andere moeders. Nu mijn eigen kinderen volwassener worden heb ik me voorgenomen om hen te supporten als ze later kinderen krijgen. Behalve dat ik het mijn dochters gun om zich te ontwikkelen zodat ze tot hun

wat op dat moment nodig is. Een paar maanden geleden kreeg de vrouw van een vriend van ons een zontje. Vanwege hun asielpcedures leven ze gescheiden van elkaar en lag zij in Den Helder in het ziekenhuis. Dus vroeg ik die vriend of ik hem naar Den Helder kon brengen. Dat kostte mij m'n hele dag, maar ik kreeg denktijd, gebedstijd en vriendschapstijd terug. Wat zou er gebeuren als elke christen een (mid)dag in de week beschikbaar zou stellen om te doen wat Jezus die dag op je pad brengt?

'Delen is het nieuwe hebben'

recht komen, zou ik het ook heel mooi vinden om een goede relatie met mijn kleinkinderen op te bouwen. Wat zou er gebeuren als alle grootouders zouden investeren in hun kleinkinderen?

Houd een brainstorm

Als kerken en christenen open zouden staan voor kansen die ontstaan bij een terugtrekkende overheid, wat zou er dan gebeuren? Zoveel kansen om recht te doen door genade. Om liefde en zorg uit te delen. Ik denk dat we verrast zullen worden door de mogelijkheden.

Plan vrije tijd voor Jezus in

Hoewel ik altijd meer op mijn to-do-lijst heb staan dan ik kan doen, houd ik de woensdag altijd 'vrij' om in te vullen met

En nu we toch aan het denken zijn over 'geven': ik kom graag bij een kerk langs om die brainstorm met hen te houden. Want delen is het nieuwe hebben. Juist in de kerk.

NIENKE WESTERBEEK
Directeur Compassion
Nederland

[@Nienke_Westerb](https://twitter.com/Nienke_Westerb)

*'Ik was een
vreemdeling,
en jullie namen
mij op, ik was
naakt, en jullie
kleedden mij.'*

MAT. 25

Onze visie op de vluchtelingen crisis:

BARMHARTIG ZIJN, BARMHARTIG KUNNEN BLIJVEN

Joël Voordewind & Gert-Jan Segers

We kennen de beelden van volle boten, het verdronken jongetje, huilende vaders. Die beelden raakten velen van ons diep en maakten in de samenleving een breed gedragen gevoel van naastenliefde los: mensen, vaak in kerkverband, stelden hun hart en huis open voor vluchtelingen.

Jezus vraagt dat ook van ons:

'Ik was een vreemdeling en u hebt Mij gastrij onthaald (...) voor zover u dit voor een van deze geringste broeders van Mij gedaan hebt, hebt u dat voor Mij gedaan.' (Mat. 25).

Maar we kennen ook die andere beelden, van honderdduizenden vluchtelingen die onze kant opkomen, van rellende asielzoekers aan Europese binnengrenzen of bij azc's. Die beelden voeden onze grootste angsten. Door de komst van zoveel vluchtelingen krijgen we in onze samenleving te maken met oorlogstrauma's, met religieuze en etnische ruzies in asielzoekerscentra, met extra druk op de woningmarkt. Terwijl we ons al zorgen maken over radicalisering en jihadisme, leidt de toestroom tot een verdere groei van de islam. Na het ontvangen van vrijheid en veiligheid zijn er vluchtelingen die anderen

van die vrijheid en veiligheid willen beroven. Er is reden genoeg voor grote bezorgdheid, ook als je gelooft dat God de wereldgeschiedenis in Zijn machtige handen heeft.

Barmhartigheid en bezorgdheid, naastenliefde en angst: ze zijn in onze samenleving even reëel. De slechtste manier om met deze gemengde gevoelens om te gaan, is om te kiezen voor het één en het ander te ontkennen. Het ongemak dat we deze dagen voelen, kan op twee manieren groeien: als we het voeden, of als we het verzwijgen. We erkennen de vaak problematische relatie tussen islam en vrijheid. Dat ontkennen helpt ons niet. Maar het voeden van de angst is even zinloos. Daarom zien we deze mensen niet als potentiële terroristen, maar als onze naasten die ook geschapen zijn naar Gods beeld en net als wij aangewezen zijn op genade. ›

› Kiezen tussen een van de twee beelden zou wel makkelijk zijn, maar niet eerlijk. Wat de wereld in haar huidige, donkere staat van ons vraagt is een eerlijk gesprek, realistische feiten en verstandig beleid. In dat eerlijke gesprek, beginnen we bij het begin, bij de bronnen van ellende. Bij de blijvende ongelijkheid tussen Afrika en ons eigen continent of de eindeloze Syrische oorlog, een situatie die door internationale grootmachten ook niet is verbeterd. Dat zijn de échte crises, waar de vluchtelingen crisis het gevolg van is. Verstandig vluchtelingenbeleid begint dáár, in het hart van het probleem: meer kansen in en voor Afrika en meer inzet voor vrede in Syrië en de regio er omheen. Gesprekken over vrede moeten worden aangegaan met iedereen die die aan wil gaan - Assad inclusief - om wie die gesprekken niet wil - ISIS en Al-Qaeda - te blijven bestrijden.

Doen we één stap vanuit het centrum van het probleem, dan betekent verstandig ook een veel ruimhartiger bijdrage aan de opvang in de regio, waar de UNHCR (de vluchtelingen hulp vanuit de Verenigde Naties) miljarden tekort komt. De realiteit leert dat bij te weinig voedsel, schoon drinkwater en medische zorg steeds meer vluchtelingen de vaak levensgevaarlijke tocht naar Europa te wagen. Bijna alle partijen in de Tweede Kamer hebben hier de mond over vol, maar na Prinsjesdag 2015 blijkt dat het kabinet hier op bezuinigt en dat de ChristenUnie één van de weinige partijen is die er in de begroting geld voor vrijmaakt.

Wie wél naar ons continent komt, moet al aan de buitengrenzen van Europa worden geregistreerd en geselecteerd. Arbeidsmigranten die hier toch

niet in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning, moeten direct worden teruggestuurd. Raddraaiers die tijdens de opvang mensen met een andere geloofsovertuiging intimideren of aanvallen, moeten worden opgesloten in vreemdelingendetentie en zodra dat kan, worden uitgezet. De vluchtelingen uit bijvoorbeeld Syrië moeten volgens een eerlijke verdeling over de Europese landen worden verspreid, waarvoor beter moet worden samengewerkt. Dat heeft de hoogste prioriteit, ook voor onze veiligheidsdiensten: voor jihadisten en oorlogsmisdadigers is absoluut geen plaats hier.

In Nederland zijn we gezegend met welvaart, vrijheid en vrede. Voor de vluchtelingen die hier aankomen, moeten we zorgen zoals we voor onszelf zorgen, zolang ze hier zijn. Want 'de vreemdeling die bij u verblijft, moet voor u zijn als een ingezetene onder u. U moet hem liefhebben als uzelf, want u bent zelf vreemdelingen geweest in het land Egypte.' (Lev. 19) Om er ook voor hen te kunnen zijn, is het nodig dat we die verantwoordelijkheid met elkaar in ons land dragen. Dan kan het niet zo zijn dat een grote stad veel minder opvang biedt dan een klein dorp. Meer en kleinere locaties, verspreid door het land, zijn nodig om deze vluchtelingen uit te nodigen in ons land, in onze steden en dorpen en misschien zelfs in onze huizen, waar we hen kunnen laten delen in wat wij hebben.

Moeten we altijd maar barmhartig blijven? Het antwoord is ja. Bij eerlijk, verstandig en realistisch beleid kan dat ook ruimhartig worden gedaan. Met een warm hart en het hoofd koel. «

'De vreemdeling die bij u verblijft, moet voor u zijn als een ingezetene onder u. U moet hem liefhebben als uzelf, want u bent zelf vreemdelingen geweest in het land Egypte.'

9 VRAGEN aan Joël Voordewind over de vluchtelingen crisis

Al lang voordat Joël Voordewind in de Tweede Kamer kwam was hij als hulpverlener persoonlijk betrokken bij de noodhulp voor vluchtelingen uit oorlogsgebieden. Sinds hij in de Kamer zit is dat niet anders. In de afgelopen jaren heeft hij veel reizen gemaakt naar getroffen landen en de eindeloze vluchtelingenkampen in het Midden-Oosten, tegelijk is hij nauw betrokken bij de vluchtelingenopvang in Nederland. We stelden hem daarom enkele belangrijke vragen over de huidige vluchtelingen crisis.

1. Waarom kunnen we de vluchtelingen uit Syrië en Irak niet gewoon opvangen in de regio?

"Wanneer die mensen vluchten komen ze vaak eerst terecht in vluchtelingenkampen van de UNHCR (de overkoepelende VN-organisatie voor vluchtelingen). Maar in de buurlanden Libanon, Turkije en Jordanië is men nauwelijks in staat nog meer mensen op te vangen naast de miljoenen vluchtelingen die daar al zijn. Mensen vergeten soms dat de oorlog al sinds 2011 aan de gang is.. Momenteel is opvang in de regio helaas vaak geen reëel alternatief meer. Terwijl meer dan 95% van alle vluchtelingen al in de regio wordt opgevangen, kampt het UNHCR met een tekort van miljarden euro's waardoor er een acuut tekort is aan voedsel, schoon drinkwater, medische zorg en adequate opvang. Ik ben de afgelopen jaren regelmatig op die plekken geweest, van kleine opvanglocaties op een kerkplein in Noord-Irak tot de oneindige vluchtelingenkampen in Jordanië. Veel vluchtelingen zitten daar al vier jaar. De kampen barsten echt uit hun voegen. De ChristenUnie heeft tijdens de onderhandelingen met het kabinet ervoor gezorgd dat er 570 miljoen euro extra werd

uitgetrokken voor opvang in de regio. Ook dit jaar dringt de ChristenUnie er op aan veel meer geld uit te trekken en heeft daar diverse voorstellen voor gedaan. Het kabinet heeft hier helaas nog onvoldoende gehoor aan gegeven. Sterker nog: door de bezuinigingen op het budget voor ontwikkelings-samenwerking staan ook de noodhulpgelden onder druk."

"Recent zijn er trouwens afspraken gemaakt met Turkije over betere opvang daar, maar met die deal wordt een papieren oplossing gesuggereerd die ver af staat van de weerbarstige realiteit in zowel Turkije als Griekenland. Alle mensen-rechtenorganisaties constateren dat de mensenrechten en de veiligheid van vluchtelingen in Turkije nog lang niet gewaarborgd zijn. Daarom heeft de ChristenUnie het kabinet met een motie de eis meegegeven dat het UNHCR moet gaan toezien op het respecteren van de rechten van vluchtelingen."

2. Er komen nu dus meer mensen onze kant op. Wat voor mensen komen Nederland binnen?

"Veel mensen worden er door getroffen dat in het bijzonder de vluchtelingen uit Syrië bij wijze van spreken je buurman zouden kunnen zijn. Zij hadden beroepen als architect; ›

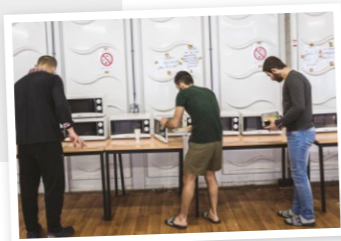

JURGEN VAN HOUDT
Wethouder (ChristenUnie)
in Enschede

Mogen werken vóór de samenleving, betekent werken mét de samenleving. Dat geeft hele mooie momenten, inzichten en initiatieven en geeft ook veel energie. Door samen met inwoners te werken aan wat hen bezig houdt, kom je tot de kern. Tegelijkertijd betekent het ook dat je weerstand tegenkomt. In het vluchtelingendossier soms heel grove en harde weerstand.

Dat kan veel van je vragen. Maar ik vind dat we als mensen op elkaar moeten kunnen rekenen en er voor onze naasten moeten zijn. In goede en ook in slechte tijden. Daarbij voel ik als christenbestuurder ook een morele plicht om te handelen. Ik word daarbij geïnspireerd door Mattheus 25:35. 'Want ik had honger en jullie gaven mij te eten, ik had dorst en jullie gaven mij te drinken. Ik was een vreemdeling, en jullie namen mij op.' Fantastisch toch als je daar een bescheiden bijdrage aan mag leveren.

Ik maak me sterk voor een vaste koers en daarbij een goede sociale opvang die recht doet aan de noden van de vluchtelingen en die tegelijkertijd kan rekenen op steun en begrip van de Enschedese samenleving. Vaak moet je jezelf 'opzij' zetten om goed te kunnen begrijpen wat er gebeurt in onze samenleving. Ik ben de tegenstanders van vluchtelingenopvang veel en soms ook zwaar tegengekomen in mijn professionele en persoonlijke leven en dat is niet altijd makkelijk geweest voor mijn gezin. Maar tegelijkertijd merk ik ook dat er al meer dan 200 initiatieven zijn ontstaan in Enschede van mensen die willen helpen en bijdragen, ook vanuit de kerken. Dat is hartverwarmend om mee te mogen maken en maakt dat ik trots ben op onze barmhartige stad.

› hadden een tuinbouwkas of studeerden rechten. Nu komen zij naar Europa en geldt voor hen, net als iedereen, dat hun vluchtverhaal wordt onderzocht. Ook in Nederland wordt iedere asielzoeker die ons land binnenkomt gescreend en instanties doen hun uiterste best om te weten te komen waarom hij is gevlucht naar Nederland. Hierbij wordt gekeken of iemand inderdaad gevlucht is voor bijvoorbeeld het oorlogsgeweld in Syrië. Wanneer de beweegredenen om hierheen te komen ongegrond zijn, bijvoorbeeld omdat men is gevlucht wegens economische redenen, vinden we als ChristenUnie dat de asielzoeker weer terug naar het land van herkomst moet. Vooral veel vluchtelingen uit Afrika vluchten niet zo zeer wegens een oorlog, maar omdat men een betere toekomst zoekt. Toen ik enkele maanden geleden aan de grens tussen Griekenland en Macedonië stond en zag dat er duizenden migranten de grens passeerden was het duidelijk dat lang niet iedereen vluchteling was."

3. Is er reden voor angst, nu er zoveel nieuwe mensen naar ons land komen?

"Het is begrijpelijk dat er soms ook angstig wordt gereageerd op het nieuws dat iedere dag binnenkomt. Volledige controle op wie er binnenkomt is nooit helemaal te garanderen. Toch is het goed te weten dat er wel degelijk goed naar gescreend wordt. De ChristenUnie wil onze veiligheidsdiensten en politie het budget en de ruimte geven om hun werk te kunnen doen en om bijvoorbeeld teruggekeerde Syriëgangers zorgvuldig in de gaten te houden. In de strijd tegen het grote kwaad van het jihadisme komt het er op aan dat overheid en veiligheidsdiensten op de toppen van hun kunnen presteren. Maar de angst voor aanslagen mag ons niet zo verlammen dat we geen zorg meer kunnen geven voor de overgrote meerderheid van vluchtelingen, waaronder ook christenen, die juist voor dat soort geweld op de vlucht is."

"Sommige mensen in Nederland zijn bang dat de toelating van vluchtelingen ten koste gaat van onze Nederlandse waarden en onze vrijheden. Als politieke partij vinden wij deze waarden en vrijheden belangrijk. Dus ook de vrijheid van godsdienst de gelijkheid voor die wet en tolerantie. Eén van die waarden is om vluchtelingen de helpende hand toe te steken, zoals ons ook wordt voorgelaten in de Bijbel. Al die vrijheden staan bij ons hoog in het vaandel."

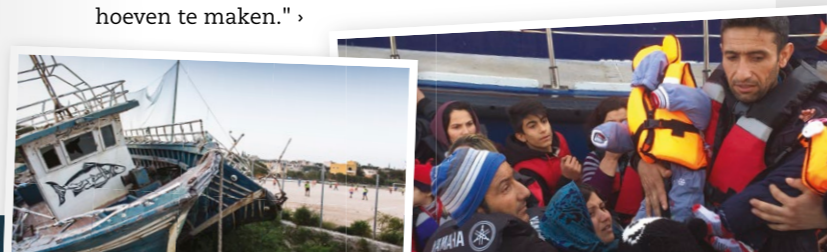
4. Soms lees je negatieve berichten over asielzoekers, bijvoorbeeld over geweld in opvangcentra of christenen die gediscrimineerd worden. Wat doet de ChristenUnie daaraan?

"Elk incident is er één teveel! Discriminatie, geweld of religieuze onderdrukking van bijvoorbeeld christenen door moslims is onacceptabel en kan niet onbestraft blijven. Er moet extra aandacht komen voor kwetsbare asielzoekers zoals (alleenstaande) vrouwen, christenen en LHBT'ers. Dat soms slachtoffers in plaats daders de opvanglocatie moeten verlaten is de omgekeerde wereld. De ChristenUnie is van mening dat voor wie misdrijven pleegt, het recht op asiel komt te vervallen. De huidige wet maakt dat al mogelijk en we blijven van de verantwoordelijke bestuurders dan ook vragen om hier scherp op te letten. Op verzoek van de Kamer wordt het overigens makkelijker voor de overheid om in te grijpen. Voorheen kon de overheid slechts ingrijpen wanneer de asielzoeker een zeer zwaar misdrijf had gepleegd, die grens wordt nu verlaagd."

5. Er zijn al zoveel bootvluchtelingen verdronken, waarom blijven ze het proberen? En wat doen jullie om ongelukken te voorkomen?

"Vluchtelingen komen uit wanhopige en uitzichtloze situaties. Wanneer zij dan benaderd worden met mooie verhalen over een hoopvolle toekomst, is het niet meer dan logisch dat deze mensen de poging wagen om in een boot naar Europa te stappen. Hiermee maken de mensensmokkelaars misbruik van hun machtspositie. De ChristenUnie heeft al meerdere voorstellen gedaan om mensensmokkel tegen te gaan. Denk hierbij aan het uitbreiden van het mandaat van Frontex (Europese organisatie voor grensbewaking) of militaire missies in en rond Noord-Afrika. Door deze missies en een uitgebreider takenpakket voor onze grensbewaking kan veel gericht gezocht worden naar mensensmokkelaars."

"Zelf ben ik begin dit jaar op de Griekse eilanden Lesbos en Chios geweest. Daar heb ik met eigen ogen gezien hoe de vluchtelingen uit gammele scheepjes worden gered en vervolgens worden geregistreerd en geselecteerd. Ook onze eigen marine is daar aanwezig om te helpen. Wat ons betreft investeren we in hun capaciteit en mogelijkheden om mensenlevens te redden. Tegelijk moeten Syrische vluchtelingen ook in Turkije een asielaanvraag voor Europa kunnen indienen zodat ze de gevaarlijke boottocht niet hoeven te maken." ›

JURRIEN TEN BRINKE
www.gastgezinvoorvluchteling.nl

Het was een regelmatig terugkerend item op het journaal; bootvluchtelingen die hun leven riskeerden tijdens de overtocht vanuit Afrika naar Italië. Overvolle boten strandden op Lampedusa. En opeens was daar de burgemeester in beeld, schreeuwend: "Europa, alsjeblieft, help ons, wij kunnen de duizenden vluchtelingen niet meer aan!" Die avond zeiden we tegen elkaar 'dit is niet eerlijk, we laten Italië opdraaien voor een Europees probleem...'

Op maandagavond, 31 augustus j.l. luisterden we in een stampvolle Americahal in Apeldoorn naar onze eigen burgemeester John Berends. Die week kwamen er 400 Syriërs en Eritreeërs in een noodopvang. Deze avond – later bekend als inspraakavond - luisterden we naar de kritische vragen over onveiligheid, criminaliteit en mogelijke verkrachtingen in de wijk. Daar stelden we de vraag: Wat zouden we kunnen doen om al die mogelijke risico's en bezwaren te voorkomen? Eenmaal thuis gekomen, maakten we rond twaalf uur 's nachts de Facebook-pagina 'Ik ben gastgezin voor een vluchteling'. In nog geen week tijd registreerden 26.000 mensen zich en konden we duizenden Nederlanders koppelen aan een vluchteling!

Drie weken later stonden we op het strand van Lesbos; met een medische team startten we vanuit Stichting Bootvluchteling de eerste medische missie. We hielpen mensen uit opblaasbare, kwetsbare bootjes; de één dolgelukkig, eindelijk veilig. De ander erg verdrietig met ogen vol pijn en verlies. We deden in onze ogen iets kleins, voor hen was het groots. Vandaag doen we eigenlijk niet anders; samen met u en jou willen we delen van Gods diepe liefde voor gebroken mensen, omdat we weten; alleen die liefde verandert ons hart, de stad, ons land!

DIRJANNE VAN DRONGELEN
Raadslid ChristenUnie Ede

Door de overgrote meerderheid van de gemeenteraad van Ede werd de wens uitgesproken als gemeente bij te dragen aan de opvang van vluchtelingen. In oktober van vorig jaar werd een noodopvang met 370 plaatsen geopend. Al voor de komst van de eerste vluchtelingen werd er binnen organisaties, kerken en door burgers onderling gesproken over hulp aan deze doelgroep. Zij stonden klaar om de vluchtelingen een warm welkom te geven. Om dit alles te stroomlijnen hebben we het burgerinitiatief CVVE (Coördinatie Vrijwilligers Vluchtelingen Ede) opgericht. In nauw contact met COA en gemeente is dit het centrale punt geworden waar vraag en aanbod bij elkaar komen.

Dankzij de betrokkenheid van vele organisaties, kerken en particuliere burgers kon er steeds snel tegemoet gekomen worden aan de vragen die via het COA bij ons terecht kwamen en werd er zelfs meer dan dat gedaan. Veel meer! Van kinderwagens tot vrijwilligers voor de speelkamer, van kleding tot fiets- en wandelmaatjes, van spelletjes tot maaltijden bij mensen thuis.

Door dit alles is het (te lange) verblijf in de noodopvang wat aangenamer geworden, zijn er mooie relaties ontstaan tussen vluchtelingen en Edenaren en is er nog maar eens aangetoond hoeveel draagkracht een samenleving kan hebben.

6. Hoe verdelen we de vluchtelingen eerlijk over Nederland?

"Het is goed om te zien dat zoveel steden hun verantwoordelijkheid willen nemen. Wel moet bij het zoeken naar deze opvangplekken goed gekeken worden naar wat kan én het lokale draagvlak. Daarom pleiten wij voor kleinschalige opvang die eerlijk wordt verdeeld over gemeentes. Niet meer duizenden asielzoekers op één locatie. Gelukkig blijkt er dan heel veel mogelijk. De ChristenUnie haalt vertrouwen uit de helpende hand die zoveel Nederlanders willen bieden. Dit geeft aan dat wij het als land aan kunnen om deze vluchtelingen een plek te bieden. Het totale aantal mensen dat vlucht op deze wereld is groot, veel te groot. Maar wij kunnen als Nederland op z'n minst zorgen voor die groep die bij ons om hulp aanklopt."

7. Hoe wordt er verder gewerkt aan hun eventuele terugkeer?

"Op dit moment wachten nog altijd duizenden asielzoekers op een inhoudelijke beoordeling van het asielverzoek. De capaciteit van de IND is al enkele malen uitgebreid en men werkt ook zelfs in het weekend door. Verdere uitbreiding is nodig om de bestaande achterstanden weg te werken. Daarnaast is het nodig dat het terugkeerbeleid van Nederland wordt hervormd. Niet iedereen die is uitgeprocedeerd kan of wil terug. In Nederland komt de asielzoeker dan op straat terecht. Dat klinkt stoer, maar in de praktijk verergert het de situatie alleen maar. Ze belanden dan in de 'Vluchtkerk' of de 'Vluchtgevangenis' in Amsterdam. Asielzoekers worden op straat vaak fysiek en/of psychisch ziek. En vanuit de straat keert niemand terug. De aanpak van bijvoorbeeld de Pauluskerk in Rotterdam of de christelijke organisatie INLIA in Groningen is veel effectiever. Zij bieden de 'Bed-Bad-Brood' voorziening aan voor deze groep uitgeprocedeerden, maar cruciaal is dat zij deze groep begeleiden. Zo proberen ze degene te helpen die niet aan de juiste papieren kan komen, of bespreken ze het weinig aantrekkelijke toekomstperspectief van het leven in de illegaliteit. En het resultaat mag er zijn! Jaarlijks keren er tientallen uitgeprocedeerde asielzoekers terug naar het land van herkomst terwijl dat via de overheidsinstanties maar zelden lukt. Toch weigert het kabinet deze aanpak, ondanks een aangenomen motie van de ChristenUnie, over te nemen en steggelt de staatssecretaris nu al meer dan een jaar met gemeenten over een Bed-Bad-Brood-akkoord."

8. Hoe zorg je voor een goede integratie voor de asielzoekers die wel mogen blijven?

"Door de verhoogde instroom van asielzoekers duurt het langer voordat de asielzoeker uitsluitel krijgt over het verkrijgen van een asielstatus. Voor grote groepen asielzoekers, bijvoorbeeld Syriërs, staat echter bij voorbaat al vast dat het asielverzoek wordt ingewilligd, indien is aangetoond dat ze uit Syrië komen. Elke dag dat een asielzoeker niet bezig is met de Nederlandse taal, cultuur en rechtsstaat is een verloren dag. De vertraagde asielprocedure mag niet leiden tot vertraagde integratie. Uit mijn werkbezoeken zie ik overigens tal van prachtige initiatieven vanuit bijvoorbeeld kerken en het Leger des Heils die taallessen geven en mensen praktische hulp aanbieden."

"Veel asielzoekers zijn afkomstig uit oorlogsgebieden en lopen rond met trauma's die niet altijd voor het oog zichtbaar zijn. Door de verhoogde instroom en regelmatige verhuizingen van en naar de noodopvanglocaties is de zorg voor deze kwetsbare groep asielzoekers niet goed gewaarborgd. Ook is er een gebrek aan tolken waardoor de zorgvraag niet altijd snel genoeg kan worden vastgesteld. Dit kan leiden tot schrijnende en zeer ongewenste noodsituaties. Daarom vind ik het zeer belangrijk om te investeren in adequate medische en psychologische zorg, en extra tolken om dat mogelijk te maken."

"Waar een asielstatus wordt verleend, dient de statushouder ook zoveel mogelijk in dezelfde gemeente huisvesting te krijgen. Dit bevordert niet alleen de integratie, maar leidt er ook toe dat de gemeente precies weet wie er in de gemeente woonachtig is. Als dit niet lukt, probeer hen dan tenminste in dezelfde regio te plaatsen. Voor asielzoekers is het ook belangrijk om in contact te komen met lokale samenleving. Er zijn veel lokale kerken en andere vrijwilligers die verschillende activiteiten kunnen en willen organiseren. Maar er moet tegelijkertijd alert worden opgetreden tegen de aanwezigheid van ongewenste figuren zoals mensenhandelaren, loverboys en jihadronselaars."

9. En wat kunnen wij als burgers doen? Waar kunnen wij terecht als we hulp willen bieden?

"Het Centraal Orgaan Asielzoekers (COA) en Vluchtelingenwerk zijn de landelijke instanties zorgen voor vluchtelingenopvang in Nederland. Plaatselijke organisaties voor vluchtelingen, maar ook kerken,

pakken ook vaak de handschoen op in samenwerking met het COA en Vluchtelingenwerk. De ChristenUnie omarmt deze initiatieven natuurlijk ook en roept mensen op de helpende hand te bieden. Help mee om te dienen, zoveel als jij kan! Goede voorbeelden waar je hulp kan aanbieden zijn bijvoorbeeld Stichting Present, Kerk in Actie, het Leger Des Heils, Stichting Gave of Gastgezin voor een Vluchteling, maar ook andere plaatselijke initiatieven." «

DIANA BAAN
Stichting Gave

Vluchtelingen helpen in de naam van Jezus zou los moeten staan van je politieke mening over deze kwestie. Als ik in de politiek zou zitten, zou ik op een hele andere manier over de vluchtelingenstroom na moeten denken. Het is een ingewikkeld vraagstuk. Als medewerker van Stichting Gave houd ik me niet zozeer met het politieke vraagstuk bezig, maar doe ik vooral waar mijn verlangen naar uitgaat: samen met Nederlandse christenen contact leggen met vluchtelingen, hen liefhebben, activiteiten met hen doen en Gods liefde met hen delen. Ik wil een brug slaan tussen vluchtelingen en Nederlandse christenen.

In het azc in 's-Gravendeel heb ik een Afrikaans meisje ontmoet. Met haar gezin kreeg ze een verblijfstatus en een huis toegewezen. Ondertussen hielden we contact. Ze leerde God steeds beter kennen en groeide als Zijn kind. Inmiddels zit ze in de leiding van de tienermeidenclub bij één van onze azc's in Katwijk, waar iedere twee weken activiteiten plaatsvinden. Door hoe zij zich opstelt is zij een voorbeeld voor de andere meiden.

HOOPVOLLE REALISTEN

Karel Smouter en Gert-Jan Segers

Ze hadden nu een bureau op een redactie kunnen delen, maar de werkelijkheid is anders. De één werd journalist bij een vooruitstrevend nieuw journalistiek initiatief en de ander besloot daar te willen zijn waar de besluiten genomen worden. De een bleef over uit maar liefst 1.800 sollicitanten en de ander werd gevraagd door de partij. Een gesprek met adjunct-hoofdredacteur van De Correspondent, Karel Smouter en fractievoorzitter van de ChristenUnie, Gert-Jan Segers.

'Ik geloof juist dat christenen dat snuffe zout kunnen zijn dat smaakmakend in deze samenleving kan zijn'

Dat bureau delen gaat 'm waarschijnlijk nooit worden, maar er zijn een hoop gedeelde interesses en gedeelde overtuigingen. Twee hoopvolle realisten op een IKEA bank in hartje Amsterdam en een verslaglegger op een krukje die zich afvraagt of ze echt langer blijven praten dan dat er geld in zijn parkeermeter zit.

Hoopvolle realisten

Karel steekt van wal: "In 2012 ging ik als hoofdredacteur aan de slag bij het toenmalige CV Koers. Ik zag om me heen een groep ontstaan die zowel het starre van de orthodoxie als de vrijblijvendheid van de vrijzinnigheid gewoon niet meer aansprekend genoeg vonden. Voor die mensen was er geen medium, en mijn gedachte was: laten we dat oprichten. Dat werd toen De Nieuwe Koers. In het eerste nummer schreef ik een manifest waarin ik mezelf neerzette als een hoopvolle realist. En nog steeds zie ik dat manifest af en toe bij mensen thuis aan de muur of op de wc hangen."

"Prachtige term vind ik dat, 'hoopvolle realist'," haakt Gert-Jan aan. "Het is voor mij nu een soort basisprincipe geworden van hoe ik naar de politiek en naar de wereld wil kijken en hoe ik in mijn werk sta. Ik denk dat de Bijbel ook een heel realistisch boek is. Je ziet alle ellende in alle eerlijkheid beschreven. En tegelijkertijd is God veel genadiger dan wij vaak denken. En Hij laat deze wereld ook niet los. Dus de loei-eerlijke analyse van waar loopt het mis, waar loopt het spaak? En ook het lef hebben om dat uit te diepen, niet terug te deinzen voor het pijnlijke van realisme. Maar die hoop zit er ook in. Niet alleen ver weg, ooit komt het goed, maar ook heel dichtbij! Dat het bescheidene van wat wij kunnen geven een groot effect kan hebben. Denk aan de vijf broden en twee visjes. Dat is hoop van hier en nu, hoop waar wij zelf deel van mogen zijn."

Karel: "Waarom ik destijds met de term hoopvol realisme kwam, was dat ook omdat ik zag dat er een generatie is die opgroeit voorbij de verzuiling.

Wat is De Correspondent?

De Correspondent is een online journalistiek platform, gevestigd in Amsterdam. Hoofdredacteur is filosoof Rob Wijnberg, adjunct-hoofdredacteur is Karel Smouter, ook filosoof. De Correspondent bestaat uit een team van journalisten en schrijvers, onder wie Femke Halsema, Arnon Grunberg, Arjen van Veelen en Rutger Bregman. Het is vrij van advertenties en wordt gefinancierd door donateurs en leden. 'Een dagelijks medicijn tegen de waan van de dag.'

de Correspondent

Een generatie die zich afvraagt of het wel verstandig is om thema's als abortus, euthanasie, NIPT, etc. wel moeten blijven claimen als 'christelijk'. Bereik je daar wel mee wat je hoopt te bereiken?' Als ik hier op de redactie bijvoorbeeld vraag naar wat ze vinden van abortus, dan zeggen zelfs de meest verstokte atheïsten dat ze daar wel vraagtekens bij hebben. Het draagvlak voor een voorzichtige lijn ten opzichte van abortus is veel groter en breder dan alleen een groep christenen. Moet je die thema's dan niet groter draagvlak gunnen dan alleen het christelijke hoekje?" ›

› "Dat gebeurt natuurlijk steeds meer," reageert Gert-Jan. "We stonden bij de Paarse Kabinetten op het Malieveld om te demonstreren tegen euthanasie. Nu, met de NIPT, hebben we een brief in de Volkskrant, ondertekend door allemaal Bekende Nederlanders die zeggen: 'ChristenUnie; prima, het zal wel, maar op dit punt zijn we het met jullie eens en zetten we onze naam eronder.' Hetzelfde doen we in de strijd tegen gedwongen prostitutie, door een wetsvoorstel in te dienen samen met de SP en PvdA. Die allianties zoeken we steeds vaker breed op. Dan zijn we ineens de aanjager van het brede, maatschappelijke debat. En vervolgens ga je op zoek naar allianties om het onderwerp breder bespreekbaar te maken."

Snufje zout

Een van die onderwerpen is de vluchtelingenstroom naar Europa. Karel Smouter had een oom, Paul Kurpershoek, die al in april 2011 een reportage maakte vanuit Lampedusa.

"Toen had echt niemand dat thema nog op z'n netvlies," zegt Karel, "maar zijn verhalen grepen me enorm aan. Toen begon ik te denken: er is geen enkele reden om aan te nemen dat dit niet een enorm groot thema gaat worden. Eind 2013 ben ik zelf ook op reis geweest langs de Europese grenzen. Dat was mijn eerste opdracht voor De Correspondent en het bevestigde alleen maar wat ik toen al dacht. In Nederland sloot het ene na het andere AZC (Asielzoekerscentrum, red.) in de hoop dat de vluchtelingenstroom Nederland zou overslaan, terwijl Syrië in brand stond. Onbegrijpelijk."

Gert-Jan deelt de zorgen over hoe er wordt omgegaan met de stroom vluchtelingen, maar ziet ook iets anders: "Het heeft mij vooral heel positief verbaasd hoe kerken erop hebben gereageerd. Talloze kerken zijn opgestaan, hebben hun deuren geopend en zeiden: We kunnen dat vraagstuk niet oplossen, maar we kunnen wel wie er bij ons op de stoep staan eten en drinken geven. Als je het dan hebt over hoop..."

Karel: "Paus Franciscus zei dat zo mooi: We zijn niet om de hemel op aarde te brengen, we zijn er ook niet alleen maar om de hel te voorkomen, maar we zijn hier als een soort veldhospitaal in een gewonde wereld. Als ik iets als metafoor voor de kerk in 2016 zou moeten kiezen, dan dat."

"En zie je dat dan ook gebeuren?"

"Ja, dat gebeurt nu ook. Steeds meer mensen zeggen, ook buiten de christelijke kanalen om: nu gaan we iets doen. Bijvoorbeeld rondom de bootvluchtelingen. Ik vind het mooi dat christenen zichzelf niet meer zien als het gepeste jongetje. Zo van, Nederland is ons zat en we worden bedreigd in ons bestaan, wat tijdens de Paarse Kabinetten toch best de teneur was. Ik geloof niet dat wij een bedreigde minderheid zijn. Ik geloof juist dat christenen dat snufje zout kunnen zijn dat smaakmakend in deze samenleving kan zijn. Dat wilde ik ook graag zeggen met het manifest bij de start van de Nieuwe Koers. Laten we ophouden in het defensief te zitten en laten we smaakmakers gaan worden."

Gert-Jan ziet dat juist steeds meer gebeuren: "Ik hoor steeds meer kerken de vraag stellen: Wat kunnen wij op deze plek voor een verschil maken. Dat vind ik zo hoopvol. Of het nou hier in Amsterdam is, in een Vinex wijk in Amersfoort of op de 'biblebelt'. Steeds vaker zijn we onderdeel van die brede coalitie.

Vroeger was geloven gewoon een soort brok granieten waarheid waar dan ook het lidmaatschap van allerlei clubs bij hoorde. Als je het geloof veel meer ziet als een relatie met Jezus dan komt er ook meer ontspanning. Als het geloof alles mag zijn wat een relatie is, inclusief de spanningen, het aftasten en soms ook de

woestijnervaringen, dan zie ik dat als een enorme stap vooruit. In het evangelie is de waarheid een persoon, geen ellenlange checklist. En dat geeft die vrijheid om ook midden in de wereld te kunnen staan."

Hoe het wel kan

Dat midden in de wereld staan doen beide mannen op een andere manier, maar ze kennen elkaars werkterrein. Gert-Jan was ooit journalist en Karel liep al op het binnenhof voordat Gert-Jan er werkte.

"Als kind ging ik aan de hand van mijn vader vaak naar het Binnenhof", vertelt Karel. "Hij was één dag per week parlementair verslaggever en ik kwam daar dus regelmatig. En ook toen ik later zelf als journalist op het Binnenhof kwam viel me op dat politici lang niet altijd die berekende, op macht beluste ego's zijn die de pers er soms van maakt, maar vaak verstokte idealisten zijn die proberen hun stokpaardjes te berijden voor de publieke zaak. Dat maakt je bij voorbaat al wat minder cynisch over politici."

Gert-Jan: "Wat ik heel interessant vond aan De Correspondent rond deze zomer, was het aantal vacatures dat jullie ineens hadden. Ik dacht, daar moet ik eens naar toe. Een plek waar het journalistieke bedrijf groeit is best bijzonder in deze tijd. We spraken elkaar deze zomer al eens en wat me daarin raakte waren de kernwoorden: 'Het kan wel.' Je hebt zelf een rondreis gemaakt langs die grenzen van Europa, de wanhoop ziet en dat je dan toch wilt schrijven over hoe het wel kan, dat vind ik erg sterk."

Karel: "Ja precies. Wij willen laten zien hoe het ook kan. Constructieve journalistiek. Heel snel heeft de journalistiek de neiging om te simplificeren. De politiek trouwens ook. Dat geeft het idee dat de democratie aan het falen is, maar dat is niet waar. Zeker vergeleken met de rest van de wereld hebben we een fantastisch functionerend systeem. Hoe krijg je dat goed voor het voetlicht? Ik vind het voor De Correspondent de taak om een eigen toon te treffen over, bijvoorbeeld, de politiek. Dat staat niet tegenover kritisch, integendeel, maar het moet niet in een soort cynisme vervallen."

Maar wat vindt Karel dan van het werk dat de ChristenUnie doet?

"Wat ik er van meekrijg is dat dit een fractie is met veel kennis en kunde. Heel vaak komen mensen die ik ken en die geen christen erop uit dat ze het, tot hun eigen verbazing, eens blijken te zijn met de ChristenUnie.

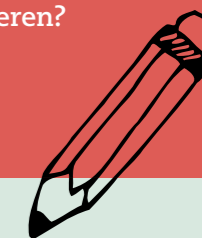
Dossierkennis, constructief en kritisch tegelijkertijd. Tegelijkertijd ben ik een ongeduldig type, die liever met de langere termijn bezig is dan met de volgende verkiezingen. Ik ben er zelf steeds meer van overtuigd dat het zijn van een kleine christelijke partij niet de beste manier is om bepaalde thema's op de agenda te zetten. Als ik in de politiek zou zitten, zou het meer mijn plaats zijn om in een meer seculiere omgeving vanuit mijn eigen achtergrond politiek te bedrijven. Om binnen een van de grote politieke families een minderheidsstandpunt uit te dragen."

"Ik ben bang dat je jezelf dan overschat. Je ziet namelijk dat geloof dan ook kan verdampen," reageert Gert-Jan. "Mijn leidmotief is: Met God, midden in de wereld. En het blijkt dat dit 'met God' moeilijk overleind te houden is als je als christenpoliticus alleen in een seculiere partij opereert. Juist een partij die bij een open Bijbel politiek bedrijft en zo verantwoordelijkheid draagt, kan ons helpen om als navolgers van Christus smaakmakers in de wereld te zijn."

Ik druk snel mijn recorder uit, kijk naar de klok en zie wat ik al aan zag komen: De heren hebben langer gepraat dan ik geld in de parkeermeter heb gestopt. Misschien de volgende keer op dat gebied wat minder hoopvol en toch iets realistischer zijn. «

De Correspondent een maand gratis, vrijblijvend uitproberen?

- Ga naar corr.es/smouter en voer deze code in: ksd83

'In het evangelie is de waarheid een persoon, geen ellenlange checklist'

Zondag 8 mei

MOEDERDAG

Moederliefde kent geen grenzen!

Kinderen hebben goede zorg en onderwijs nodig. Hoe verdrietig en machteloos het gevoel voor vele moeders in Oeganda, als ze die zorg niet kunnen geven omdat ze te arm zijn of gaan sterven aan bijvoorbeeld aids of malaria etc. Ik ben zelf een moeder en mijn hart breekt bij de gedachte dat er niemand zou zijn die in zo'n situatie voor mijn kinderen zou zorgen. Daarom onze campagne 'Moeders voor moeders en kinderen'. Een oproep aan u. Moederliefde kent immers geen grenzen.

Neem Joshua en Louis. Twee jongetjes met hongerodeem buikjes die hun namen onlangs van ons kregen omdat ze geen naam hadden. Joshua, (2 jaar) verloor zijn moeder bij zijn geboorte en heeft zijn moeder nooit gekend. Hun oudste broertje van nog maar 9 jaar zorgt voor hen omdat vader vaak dagenlang niet thuis komt. Moederliefde en zorg kennen ze niet.

Erna Neuteboom
initiatiefnemer van Stichting
Hart voor Kinderen.

Voor veel kinderen is het in Nederland elke dag 'Moederdag'. Dat ligt in Oeganda wel anders en daar kunnen we wat aan doen. Samen staan we sterk en kunnen we hulp bieden aan een moeder die te arm is of inspringen voor een moeder die er niet meer is.

Helpt u mee? Voor slechts 23 cent per dag (7 euro per maand) krijgt een kind: onderwijs, drie maaltijden per dag, een bed, kleding, veiligheid en liefde! Doe mee met onze campagne 'moeders voor moeders en kinderen' en help een moeder of wordt een moeder voor één van deze kinderen. Zie ook onze tv-spot op Family 7.

Bel ons nu op 035 – 7721104

of ga naar onze website : www.hartvoorkinderen.nl

Agenda

3 juni

Groen Gelovig
Christenen in beweging voor de schepping

Jacobikerkerk, Utrecht
www.groengelovig.nl

20 mei

Politiek Cafe: Dierenwelzijn
(Wetenschappelijk Instituut)

Debat over dierenwelzijn, onder leiding van Embert Messelink. Sprekers: Carla Dik en prof. Johan Graafland

wi.christenunie.nl/eenpolitiekvoordieren

Bestel het
nieuwe WI-boek
Met opgeheven hoofd

Van wie bijstand ontvangt, wordt een tegenprestatie verwacht. Is dat terecht, of werkt dat in de praktijk vooral stigmatiserend?

In de WI-studie *Met opgeheven hoofd*; naar een bijstand die bijstaat geeft Jochem Westert een visie vanuit christelijk-sociaal perspectief. Daarin pleit hij voor een positieve benadering van bijstandsgerechtigden, waarin wordt gekeken naar hun mogelijkheden, achtergronden en talenten.

Bestel *Met opgeheven hoofd*
nu voor € 9,90 via
wi.christenunie.nl!

Colofon

Redactie

Jop Douma (hoofdredacteur),
Floris Spronk (eindredacteur),
Menno van Hulst, Tjitske Kuiper
– De Haan, Geert Jan Spijker.

Giften

De ChristenUnie
steunen met uw gift?
IBAN: NL55 RABO 0372 9300 18
t.n.v. ChristenUnie te Amersfoort

Met medewerking van

Anne Paul Roukema:
www.inhisimage.nl
Ruben Timman:
www.nowords.nl
Matthijn Buwalda:
www.tekstmeneer.nl
Wilfred Hermans:
www.wilfredhermans.nl
Martina Faber:
www.martinafaber.nl

Lidmaatschap

Het lidmaatschap valt samen met het kalenderjaar. Opzeggen kan alleen schriftelijk voor 30 november bij de ledenadministratie: ledenadministratie@christenunie.nl
Alle mutaties worden door de ledenadministratie per e-mail of per post aan u bevestigd.

NAW-gegevens

De ChristenUnie registreert NAW-gegevens van alle leden. Zorgvuldig geselecteerde derden mogen onze leden af en toe gerichte aanbiedingen doen. Vragen of bezwaar? Bel onze ledenadministratie.

Concept, vormgeving en beeldbewerking
Redmatters
www.redmatters.com

Contact

Postbus 439,
3800 AK Amersfoort
Tel. 033 4226969
info@christenunie.nl

IBAN: NL55 RABO 0372 9300 18
www.christenunie.nl/contact

CBB

ChristenUnie magazine verschijnt in braille en audio bij het CBB.
Tel. 0341 565 499

Druk

Boemerang DM

Advertenties

Theo Wijbenga (Media Advys)
Tel. 0511 789319
adverteren@christenunie.nl

Het volgende ChristenUnie magazine verschijnt in september 2016.

Papier

De ChristenUnie heeft voor haar magazine een bewuste keuze gemaakt wat betreft papier. De omslag en het binnenwerk zijn FSC gecertificeerd, dat wil zeggen dat het papier is vervaardigd uit hout dat komt uit verantwoord beheerd bos. Daarbij is bij de productie van het binnenwerk gebruikgemaakt van 60% recycled papier en 40% nieuwe vezels.

Algemeen Nut
Beogende Instelling
ANBI

Verras uw gezinsleden met een lidmaatschap!

Maak uw gezinsleden nu lid **voor slechts € 12,-** en kies een uniek welkomstgeschenk*!

Cadeautip
MOEDER- EN VADERDAG

Glossy

Bonhoeffer:

Hoofdredacteur

Gert-Jan Segers

Nieuwste CD van Trinity:
Desert Rain

Nieuwste CD van Kinga Bán:
uit liefde

Leren armbandje
met metalen kruisje

* Zolang de voorraad strekt. De actie loopt tot 30 juni 2016. Vanaf januari 2017 geldt het reguliere gezinslidmaatschaps tarief van € 25,-.

Ga naar www.christenunie.nl/lidworden

“De ChristenUnie is een partij van christenen, vóór iedereen. Met God, middenin de wereld. We zijn voortdurend op zoek naar wat het beste is voor alle mensen, dichtbij en ver weg. We maken ons sterk voor de toekomst van onze kinderen en de vrijheid om te geloven. We komen in actie tegen onrecht. We knokken voor wie vergeten dreigt te worden. Samen met u, steunen we hen. Maak nu ook uw gezinsleden ChristenUnie-lid en geef ons een extra steuntje in de rug.”

GERT-JAN SEGERS – FRACTIEVOORZITTER CHRISTENUNIE

ChristenUnie

+ Geef geloof een stem